

PROGRAM NAUCZANIA

JĘZYKA REGIONALNEGO KASZUBSKIEGO W

KLASACH I-III

"MÒJA WANOGA Z KASZËBIZNĄ"

ANNA KNYBA

WSTĘP

Program nauczania "Mòja wanoga z kaszëbizną" przeznaczony jest dla I etapu edukacyjnego klas I-III Szkoły Podstawowej. Program stworzony został zgodnie z wytycznymi nowej podstawy programowej z dnia 14.02.2017 w spr. podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (Dz. U. Z 2017 r. poz 356 ze zm.). Ustawa z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym Dz. U. 2005/17/141. Podstawowym celem nauczania języka kaszubskiego jest nauka języka w mowie i piśmie, podtrzymanie tradycji, kultury, zwyczajów i obyczajów materialnych oraz duchowych Kaszub, a także uświadamianie uczniom, że wspólnoty takie jak rodzina, środowisko lokalne i ojczyzna, stanowią wielką wartość w życiu każdego człowieka i że każdy ma wobec tych wspólnot obowiązki.

OGÓLNE CELE KSZTAŁCENIA

- X Wzmacnianie poczucia tożsamości i identyfikacji z Kaszubami.
- X Rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz wzmacnianie motywacji do nauki.
- X Ukierunkowanie ucznia ku wartościom jakie możemy dostrzec w regionie kaszubskim.
- X Dostarczanie i pogłębianie wiedzy o języku i kulturze Kaszub, literaturze, piśmiennictwie, tradycji, obrzędach.
- X Kształtowanie umiejętności językowych w procesie komunikacji międzyludzkich.
- X Kształtowanie szacunku do języka ojczystego.

SZCZEGÓŁOWE TREŚCI NAUCZANIA:

- X Wzbogacanie słownictwa w zakresie obszarów wyznaczonych zapisami podstawy programowej.
- X Budowanie krótkich form pisemnych oraz ustnych w języku kaszubskim.
- X Pogłębianie wiedzy na temat regionu jego kultury obyczajów, tradycji oraz rozbudzanie naturalnej ciekawości poznawczej.
- X Zachęcanie do kontynuowania tradycji naszych przodków.
- X Pogłębianie wiedzy na temat literatury kaszubskiej oraz osób promujących kaszubszczyznę.
- X Budowanie pozytywnych relacji międzyludzkich zachęcających do utożsamiania się ze swoim regionem.

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

KRĘGI TEMATYCZNE

ŚWIADOMOŚĆ WŁASNEGO DZIEDZICTWA

Klasa I	Klasa II	Klasa III
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Symbole regionalne - hymn, godło, flaga. ✓ Wiersze, opowiadania podkreślające poczucie tożsamości. ✓ Legendy dotyczące Kaszub np. „O stworzeniu Kaszub”, „Kaszëbsczi skôrb” ✓ Kolorystyka oraz elementy haftu kaszubskiego. ✓ Elementy przyrody Kaszub. ✓ Elementy tradycji - bożonarodzeniowe, wielkanocne. ✓ Kaszubskie nuty i ich kulturowe znaczenie ✓ Ludzie zasłużeni dla Kaszub. ✓ Życie artystyczne. ✓ Kaszubskie zespoły folklorystyczne. ✓ Muzyka kaszubska, religijna (kolędy, pastorałki) ✓ Tańce kaszubskie – Szewiec. ✓ Najbliższe otoczenie dziecka ważne kulturowo. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Elementy przyrody Kaszub. ✓ Dawne gry i zabawy dziecięce. ✓ Kaszubskie baśnie, bajki oraz legendy związane z życiem duchowym, mitologią Kaszub. ✓ Ważne postacie literackie związane z życiem Kaszub w najbliższym otoczeniu dziecka. ✓ Elementy tradycji związane z kolędnikami na Kaszubach, strojeniem choinki, Mikołajem. ✓ Nabożeństwa wielkopostne, koszycek wielkanocny, zwyczaje związane z Dyngusem ✓ Wiersze, opowiadania, piosenki związane z życiem kulturowym i materialnym na Kaszubach. ✓ Kaszubskie miejscowości nadmorskie. ✓ Domowe tradycje i obyczaje związane z najbliższym otoczeniem dziecka 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sportowcy zasłużeni dla Kaszub. ✓ Walory turystyczne Kaszub. ✓ Gry i zabawy naszych dziadków. ✓ Zwyczaj strojenia Palm Wielkanocnych na Kaszubach, Droga Krzyżowa ✓ Narodzenie Pana Jezusa we fragmencie biblijnym przetłumaczonym na kaszubski. ✓ Kaszubskie duchy: lasu, wody oraz legendy z nimi związane. ✓ Kaszubska literatura- „Życie i przygody Remusa”- przedstawienie głównych postaci “Remusa”, “Królewianki”. ✓ Utrwalenie wiedzy o symbolach Kaszub. ✓ Instrumenty ważne w kulturze Kaszub. ✓ Utrwalenie kaszubskich nut. ✓ Sanktuaria na Kaszubach związane z najbliższym otoczeniem dziecka.

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kaszubski krajobraz miejsc, ważnych dla najbliższego otoczenia dziecka ✓ Miejscowości ważne pod względem kultury i turystyki. 	
--	--	--

KSZTAŁCENIE JEZYKOWE

Klasa I	Klasa II	Klasa III
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uważne słuchanie tekstów czytanych przez nauczyciela. ✓ Wyciąganie wniosków z przekazywanych informacji. ✓ Korzystanie z ilustrowanych słowników . ✓ Artykulacja głosek kaszubskich. ✓ Tworzenie krótkich form wypowiedzi ustnych. ✓ Stosowanie zwrotów grzecznościowych. ✓ Uczestniczenie w rozmowach. ✓ Poszerzanie zasobu słownictwa kaszubskiego. ✓ Znajomość wybranych rzeczowników. ✓ Nazywanie w języku kaszubskim przedstawionych materiałów wizualnych i audiowizualnych: pracownicy szkoły, przybory szkolne, przedmioty znajdujące się w klasie, owoce, warzywa, zawody, rodzaje zbóż, zwierzęta domowe, rodzina, 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozpoznawanie obrazu graficznego kaszubskich głosek i głosowa realizacja. ✓ Przepisywanie pojedynczych wyrazów oraz krótkich tekstów. ✓ Uważne słuchanie wypowiedzi i korzystanie z przekazywanych informacji. ✓ Poszerzanie zasobu słownictwa związanego ze szkołą, pracami polowymi i ogrodowymi, świętami Bożego Narodzenia i Wielkanocy , kalendarzem, zjawiskami pogodowymi, najbliższą miejscowoscia i otoczeniem, posiłkami, przyrodą Kaszub. ✓ Wyciąganie wniosków z zawartych tekstów. ✓ Wyszukiwanie informacji ze słowników ilustrowanych oraz obowiązkowych lektur. ✓ Tworzenie krótkich wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poszerzanie zasobu słownictwa na podstawie krótkich tekstów literackich. ✓ Znajomość alfabetu kaszubskiego. ✓ Utrwalanie zwrotów grzecznościowych. ✓ Wyszukiwanie informacji ze słowników przeznaczonych do I etapu kształcenia językowego oraz lektur. ✓ Tworzenie w formie ustnej i pisemnej kilkudzaniowej wypowiedzi . ✓ Uczestniczenie w rozmowach. ✓ Przepisywanie prostych tekstów. ✓ Uważne słuchanie wypowiedzi. ✓ Poznawanie i utrwalanie przymiotników, czasowników oraz rzeczowników z omawianych obszarów. ✓ Wygłaszanie z pamięci krótkich i prostych tekstów literackich w języku kaszubskim. ✓ Nazywanie w języku kaszubskim

<p>moja miejscowość, zwierzęta leśne, ważni przedstawiciele kaszubszczyzny, kwiaty, drzewa, ptaki, kaszubskie zespoły, taniec – Szewiec.</p> <p>✓ Przedstawianie siebie i innych osób.</p>	<p>pisemnych oraz ustnych z pomocą nauczyciela.</p> <p>✓ Stosowanie zwrotów grzecznościowych.</p> <p>✓ Poznanie i utrwalanie wybranych czasowników.</p> <p>✓ Poznanie i utrwalanie wybranych rzeczowników.</p> <p>✓ Nazywanie w języku kaszubskim przedstawionych materiałów wizualnych i audiowizualnych: dawne zabawy dziecięce, prace polowe oraz w ogródku, sprzęty do pielęgnowania ogródka i pola, owoce, warzywa, kwiaty, ozdoby choinkowe, ważni przedstawiciele ruchu kaszubskiego, kolędnicy kaszubszy, opady atmosferyczne, aura, miejscowość, dom, rodzina, zwierzęta domowe, koszyczek wielkanocny, posiłki, artykuły spożywcze, jeziora na Kaszubach.</p>	<p>przedstawionych materiałów wizualnych i audiowizualnych: dawne domy na Kaszubach, dawne sprzęty domowe, strój kaszubski, zabawki, sport, taniec – Marëszka, części ciała, zwierzęta egzotyczne i leśne, duchy kaszubskie, ważni przedstawiciele kaszubszczyzny, instrumenty kaszubskie, sanktuaria na Kaszubach.</p>
--	---	---

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

Klasa I	Klasa II	Klasa III
✓ Powtarzanie wybranego słownictwa	✓ Wskazywanie głównych bohaterów w	✓ Czytanie prostych tekstów literackich

<p>kaszubskiego.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nauka krótkich tekstów, zabaw kaszubskich. ✓ Wypowiadanie się na określony temat. ✓ Zapoznanie się z wybranymi legendami, baśniami, wierszami, opowiadaniem kaszubskimi z zakresu obszarów tematycznych przewidzianych podstawą programową. 	<p>legendach, baśniach, wierszach, opowiadaniach.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Tworzenie krótkich wypowiedzi na temat wybranego tekstu literackiego. ✓ Pamięciowe opanowanie wyliczanek, zabaw edukacyjnych, piosenek ✓ Powtarzanie słownictwa kaszubskiego. 	<p>oraz wypowiadanie się na określony temat.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Śpiewanie poznanych piosenek. ✓ Recytacja tekstu z uwzględnieniem interpunkcji, intonacji, prawidłowej artykulacji głosek kaszubskich. ✓ Pamięciowe opanowanie poznanych zabaw kaszubskich. ✓ Określanie głównych bohaterów, czasu oraz miejsca akcji wybranych tekstów literackich.
--	---	--

ZNAJOMOŚĆ LEKSYKI

Klasa I	Klasa II	Klasa III
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Środowisko szkolne: pomieszczenia szkolne, pracownicy szkoły, przybory szkolne. ✓ Słownictwo związane z produkcją oraz nazwami owoców i warzyw. ✓ Kaszuby – środowisko lokalne. Moja miejscowość na mapie Kaszub i Polski. ✓ Rodzina, przyjaciele. ✓ Zawody związane z życiem na Kaszubach. ✓ Świat baśni i wyobraźni, bohaterowie legend, bajek kaszubskich o tematyce związanej z istotami nadprzyrodzonymi np. Gryf. ✓ Słownictwo związane z tradycjami świąt Bożego Narodzenia i Wielkanocy na 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zabawy i zabawki dziecięce. ✓ Praca rolnika, ogrodnika. ✓ Bohaterowie kaszubskich opowiadań, baśni i bajek związane z postaciami magicznymi np. krôśniâta. ✓ Post na Kaszubach oraz zwyczaje związane z dyngusami, koszyczkiem wielkanocnym ✓ Słownictwo związane z kolędnikami na Kaszubach, drzewkiem świątecznym. ✓ Czas: kalendarz, pory roku, miesiące, dni tygodnia. ✓ Pogoda oraz przyroda w różnych porach roku. ✓ Kaszuby: ciekawostki związane z 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Mój dom, sprzęty użytku codziennego. ✓ Ludzie zasłużeni dla Kaszub w najbliższym otoczeniu dziecka. ✓ Moje zainteresowania, zabawy. ✓ Posiłki i potrawy. ✓ Części ciała. ✓ Zwierzęta. ✓ Utrwalenie nazw pór roku, miesięcy, dni tygodnia. ✓ Godzina, minuta, kwadrans. ✓ Duchy oraz inne stworzenia nadprzyrodzone w baśniach, legendach, opowiadaniach kaszubskich np. duchy wodne, duchy lasów. ✓ Tradycje wielkanocne na Kaszubach –

<p>Kaszubach.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Słownictwo związane z przyrodą Kaszubską o tematyce związanej z porami roku, warunkami atmosferycznymi, przyrodą Kaszubskich lasów. ✓ Domowe obowiązki. 	<p>najbliższym środowiskiem lokalnym dziecka.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ja i moi bliscy. ✓ Posiłki, artykuły spożywcze. ✓ Mój dzień, mój wolny czas, wakacje. 	<p>strojenie palm, Droga Krzyżowa</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Narodzenie Pana Jezusa we fragmentach biblijnych. ✓ Instrumenty kaszubskie. ✓ Atrakcje przyrodnicze i turystyczne Kaszub. ✓ Sanktuaria na Kaszubach – ważne miejsca nabożeństw.
--	---	--

SPOSOBY OSIAGANIA CELÓW:

W procesie kształcenia ogólnego na każdego z języków kształtuje się kompetencje językowe uczniów oraz dba o wyposażenie ucznia w wiadomości i umiejętności umożliwiające komunikowanie się w sposób poprawny i zrozumiały. Podstawowym warunkiem spełnienia powyższego celu dla języka regionalnego kaszubskiego jest zapoznanie wychowanków z leksyką i strukturami językowymi, kulturą materialną oraz duchową Kaszub. Zadaniem przedmiotu język regionalny kaszubski jest nauczanie języka w mowie i piśmie oraz wprowadzenie uczniów w świat literatury, baśni, legend w taki sposób, aby ugruntować ich zainteresowania literaturą kaszubską., wzbudzić chęć do czytania i zapoznawania się z dziedzictwem kulturowym, duchowym i materialnym Kaszub. Ważnym zadaniem w procesie uczenia się języka regionalnego kaszubskiego jest kształcenie w zakresie komunikowania się z wykorzystaniem aktywnych i nowatorskich metod zachęcających uczniów do wybierania różnych form aktywności. Program głównie opiera się na nauce poprzez zabawę, muzykę i śpiew, taniec, aktywności manualne i plastyczne. Zabawa to przyjemna forma spędzania czasu, coś, co towarzyszy każdemu człowiekowi na różnych etapach życia. Największą rolę odgrywa w dzieciństwie, gdzie stanowi podstawową aktywność dziecka. Zajęcia poprzez zabawę zachęcają wychowanków do uczestniczenia w nich, powodują zwiększoną aktywność dziecka.

W programie zamieszczone zostały takie formy i metody uczenia jak: gry pamięciowe, tańce, zabawy grupowe oraz indywidualne, multimedialne prezentacje tańców oraz piosenek, internetowe gry kaszubskie, ważne informacje dotyczące zespołów folklorystycznych, instrumentów, korzystania z google maps, zapoznanie z ciekawymi ludźmi i atrakcjami turystycznymi Kaszub. Program skonstruowany został również pod kątem aktywności fizycznej oraz prozdrowotnej poprzez zachęcanie do udziału w warsztatach, wycieczkach, wystawach. Dodatkowo do programu załączono opis niektórych zabaw oraz propozycje kart pracy co umożliwi sprawną pracę z uczniem. Program kładzie nacisk na kształcenie kompetencji językowych poprzez śpiewanie piosenek, recytacje wierszy, czytanie legend, baśni, opowiadań, zapoznanie z podstawowymi zasadami gramatyki i ortografii co ma umożliwić kontynuację dalszej nauki języka regionalnego kaszubskiego na II etapie nauczania.

PRZEDWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA PO UKOŃCZENIU I ETAPU KSZTAŁCENIA W ZAKRESIE KOMPETENCJI JĘZYKOWYCH ORAZ KOMUNIKOWANIA SIĘ

Uczeń po ukończeniu I etapu kształcenia zdobędzie podstawową wiedzę z zakresu wypowiedzania się, rozumienia, przetwarzania (pamięciowe opanowanie wierszy, piosenek, wyliczanek) tekstu w języku kaszubskim. Zapozna się z elementami gramatyki i ortografii kaszubskiej co ułatwi kontynuację języka regionalnego kaszubskiego na II etapie nauczania. Zdobędzie podstawową wiedzę dotyczącą regionu, zwyczajów, tradycji na Kaszubach. Zajęcia poprzez zabawę zachęcą uczniów do kontynuacji nauki języka na II etapie kształcenia oraz rozbudzą jego naturalną ciekawość spraw związanych z naszym regionem oraz korzystania z języka podczas codziennych zajęć domowych czy komunikacji międzyludzkiej.

PROPONOWANE KRYTERIA OCENIANIA

1. Ocenianie w klasach I-III ma na celu wspierać szkolny rozwój ucznia poprzez dostarczanie rzetelnej informacji o jego osiągnięciach. Celem oceniania w edukacji wczesnoszkolnej jest:

- X poznanie uczniów i respektowanie indywidualnej drogi rozwoju;
- X informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych;
- X doskonalenie procesu uczenia się poprzez różnicowanie nauczania w zależności od indywidualnego rytmu zdobywania wiadomości i umiejętności;
- X motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce.

2. Ocena szkolna w edukacji wczesnoszkolnej pełni wiele różnorodnych funkcji powiązanych z procesem kształcenia i wspomaganie dziecka we wszechstronnym rozwoju na miarę jego możliwości. Do tych funkcji zaliczamy:

- X funkcję informacyjną - uwzględniającą wkład pracy ucznia;
- X funkcję korekcyjną - uwzględniającą efekt, jaki osiąga uczeń;
- X funkcję motywacyjną - uwzględniającą możliwości ucznia.

3. Ocenianie osiągnięć uczniów w zakresie języka kaszubskiego ma na celu:

- X zmierzenie wyników pracy ucznia,
 - X ujawnienie jego osiągnięć i braków,
 - X motywowanie i wspieranie w dalszej pracy,
 - X docenienie jego wysiłków w zakresie poznania dziedzictwa kulturowego i opanowania w mowie i piśmie podstaw języka kaszubskiego dzieci w I etapie edukacyjnym,
 - X dostarczenie rodzicom informacji o zdolnościach, predyspozycjach i trudnościach dziecka,
 - X ukierunkowanie dziecka pod względem dalszego rozwoju jego zdolności i zainteresowań,
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia i korekty organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.

4. W klasach I – III obowiązuje opisowa ocena śródroczna i roczna.

5. Przy ocenianiu wiedzy i umiejętności ucznia w formie opisowej brane są pod uwagę następujące sprawności językowe. Są nimi:

- X mówienie
 - X pisanie
 - X czytanie
 - X rozumienie
- słuchanego tekstu
-czytanego tekstu

- X indywidualne predyspozycje ucznia
- X udział w konkursach oraz innych działaniach podejmowanych na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego
- X aktywność na lekcji

5. Dokumentowanie osiągnięć ucznia.

W trakcie roku szkolnego uczeń otrzymuje oceny cząstkowe, które w wersjach końcoworocznych są przekazywane w systemie opisowym i zapisywane w dokumentacji jako elementy zaproponowane w Wewnętrzny Systemie Oceniania.

Oceny cząstkowe:

- 6 – celujący
- 5 - bardzo dobry
- 4 – dobry
- 3 - dostateczny
- 2 – dopuszczający
- 1- niedostateczny

Miejsca dokumentowania osiągnięć ucznia:

- X dziennik lekcyjny (oceny cząstkowe ucznia)
- X zeszyt ucznia (oceny cząstkowe ucznia)

X zeszyt korespondencji ucznia

X na wytworach prac ucznia

Sposoby oceniania ucznia:

X znaki +, -

X symbole obrazkowe (według pomysłowości nauczyciela)

X pochwały ustne

X oceny cząstkowe

X oceny końcoworoczne- opisowe

Narzędzia służące do oceny osiągnięć ucznia:

X kartkówki

X sprawdziany

X bieżąca obserwacja

X prace domowe

X wytwory manualne ucznia

X pamięciowe opanowanie tekstów

Plan dydaktyczny

Klasa I

Dzél I "Lubiã szkòlã"

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania
1	Rozpoczynam przygodę z językiem kaszubskim.	<ul style="list-style-type: none">• Piosenka na powitanie " Jô jem..."• Mapa Kaszub• Lektury: "Brzechwa dzecoma", "Żużónka jak mrzónka", "Bôjczy i bôjeczi"	<ul style="list-style-type: none">• Zaprezentowanie piosenki• Zapoznanie dzieci z mapą Kaszub -wyznaczenie swojego miejsca zamieszkania• Zapoznanie z obowiązkowymi lekturami kaszubskimi• Praca z kolorowanką

		<ul style="list-style-type: none"> Kolorowanka z obrazkiem dotyczącym miejscowości w którym uczeń żyje np. charakterystyczna rzeka, jezioro, budynek, postać itd. 	
1	Czas, już czas.... Moja przygoda ze szkołą	<ul style="list-style-type: none"> Wiersz „Dobré zwëczy”- Ewy Warmowskiej Ilustracje przedstawiające obrazki szkoły, znaków drogowych znajdujących się przy niej. 	<ul style="list-style-type: none"> Odczytanie przez nauczyciela rymowanki Ewy Warmowskiej „Dobré zwëczy”. Oglądanie ilustracji przedstawiającej szkołę. Rozmowy dotyczące nowego miejsca uczniów klasy I. Zwrócenie uwagi na bezpieczeństwo podczas zabaw w szkole, na placu zabaw oraz podczas podróży do szkoły i ze szkoły Zabawa utrwalająca poznane wyrazy
2	Umiem się przedstawić i przywitać.	<ul style="list-style-type: none"> Wiersz „To jô” Ewy Warmowskiej Karty pokazowe z napisem „Dobri dzén”, „Do ùzdrzeniô”, „Witóm”, „Bòże pòmôgôj” Jô jem..... Jô nazëwôm sã..... Mòje miono to..... Mieszkóm we wsë/miesce..... Móm bracyńów i sostrë. Mòja mëma mô na miono..... a tatk..... 	<ul style="list-style-type: none"> Rozmowa na temat słów związanych z witaniem się i żegnaniem Zapoznanie dzieci z kaszubskimi zwrotami grzecznościowymi. Nauka pięknego witania się. Powtarzanie poznanych zwrotów. Zapoznanie z wierszem – rymowanką Ewy Warmowskiej, Wspólna próba przedstawienia wiersza za pomocą gestów Zapoznanie uczniów ze zwrotami niezbędnymi do przedstawienia siebie. Próba przedstawiania się w języku kaszubskim.
1	Proszę, przepraszam, dziękuję..... to nic nie kosztuje.	<ul style="list-style-type: none"> Słownik ilustrowany Marzena Dembek – „Mój słowôrż” Duży format papieru do pracy grupowej z dużymi napisami Proszã, Przepròszóm, Dzãkùjã 	<ul style="list-style-type: none"> Rozmowa na temat “grzecznych słówek” Przeglądanie słownika ilustrowanego – odnalezienie dzisiejszego tematu Zapoznanie uczniów z nazwami kaszubskimi zwrotów grzecznościowych. Podział grupy na trzy zespoły. Stworzenie pracy plastycznej. Każda grupa otrzymuje inne słowo „grzecznościowe”. Należy je ozdobić wykorzystując swoją wyobraźnię.

1	Poznajemy siebie nawzajem	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst piosenki „Podajmy sobie ręce..... • Kredki potrzebne do namalowania swojego przyjaciela 	<ul style="list-style-type: none"> • Przedstawienie tekstu piosenki, próba pokazania tekstu za pomocą gestów. • Rozmowy na temat swoich pierwszych znajomości i przyjaźni klasowych. • „Umiem malować swojego przyjaciela z ławki” – praca plastyczna
1	Ciekawe miejsca w mojej szkole.	<ul style="list-style-type: none"> • Napisy – Szituz, zala gimnasticznô, kùchniô, jizba szkólnych, klasa, jôdnica, Direktor, ruchnowô zala. 	<ul style="list-style-type: none"> • „Wanoga” po szkole. • Zwrócenie uwagi na to co znajduje się w mojej szkole. • Zapoznanie ze zwrotem To je..... • Zapoznanie z nazwami rzeczowników związanych z pomieszczeniami. • Utrwalenie słów związanych z powitaniem i żegnaniem się.
1	Moja klasa.	<ul style="list-style-type: none"> • Napisy przedmiotów znajdujących się w klasie np. tófla, łôwka, stółk, ôkno itd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z przedmiotami znajdującymi się w klasie. • Powtarzanie nazw kaszubskich za nauczycielem. • Przyklejanie przygotowanych nazw
1	Mój plecak.	<ul style="list-style-type: none"> • Napis “RUBZAK” • Słownik ilustrowany – Marzena Dembek "Mój słówôrz" • Diagram do wykreślenia 	<ul style="list-style-type: none"> • Oglądanie przedmiotów znajdujących się w plecaku. • Wprowadzenie podstawowych kolorów (czerwony, niebieski, żółty, zielony) • Praca ze słownikiem - szukanie nazw przedmiotów, które dzieci poznają na dzisiejszych zajęciach • Karta pracy • Powtarzanie zwrotu To je.....

Liczba lekcji 9

MATERIAŁY DODATKOWE:

Lekcja 1.

- „Jô jem Ana witóm Ce, na Kaszëbszczi czas ju je, jesme tu dobrze nóm, ùczbë ju zaczãtë są”

Lekcja 2.

- Zabawa utrwalająca poznane wyrazy (uczniowie ustawiają się tyłem do nauczyciela. Nauczyciel szeptem wymawia wyrazy poznane na dzisiejszej lekcji, zadaniem dzieci jest odgadnięcie jakie to wyrazy)

Lekcja 3, 4.

- Nauka ładnego witania się: (nauczyciel prosi jedno dziecko aby zaprezentowało jak należy ładnie witać się na początku zajęć i na koniec żegnać (Dzień dobry – Dobri dzeń, Do widzenia – do

ùdzrzeniô).

- Próba przedstawiania się w języku kaszubskim. Mòje miono to.....,Mieszków we wsë/miesce.....Mòja mëma mò na miono..... a tatk.....

Lekcja 5

- Podział grupy na trzy zespoły. Stworzenie pracy plastycznej. Każda grupa otrzymuje inne słowo „grzecznościowe”. Należy je ozdobić wykorzystując swoją wyobraźnię.

Lekcja 6

- Pòdajmë sobie rãce i zròbmë wiòłdżi kòło, i brzëch do brzësška i ùszkò do ùszka tak do biòłégò dnia i brzëch do brzësška i ùszkò do ùszka tak do biòłégò dnia, wic bawmë sã wic smiejmë sã zabawa nas nick nie kòsztëje, wez rãczci dwie tej kòsnij w nie, mùzyka niech nòm grò”

Lekcja 7

- „Wanoga” po szkole. Uczniowie wraz z nauczycielem wyruszają w wycieczkę po szkole. Nauczyciel zabiera ze sobą napisy. W trakcie omawiania przedstawia obraz graficzny wyrazów.

Lekcja 8

- Przyklejanie przygotowanych nazw (nazwę tòfla należy przykleić w miejsce tablicy itd.)

Lekcja 9

- Karta pracy – wykreślanie z diagramu wybranych nazw przedmiotów szkolnych. (Rubzak, òłówk, zesziwk, ksążka, piórnik, krédzi

Dzél II “Lubiã apartné kaszëbsczé lëtrë”

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania
1	Brzòd – owoce.	<ul style="list-style-type: none">• Słownik ilustrowany „Wanoga z dëchama”• Napis BRZÒD• Ilustracje przedstawiające owoce (krëszczi, jabka, malënë, pòtròwnice, kiwi, swiãtojanczi, krëzbùle, ananas itd.)• Karty pracy z ilustracjami i podpisami owoców w języku kaszubskim	<ul style="list-style-type: none">• Praca ze słownikiem. Oglądanie ilustracji przedstawiające owoce.• Tłumaczenie nazw z języka polskiego na kaszubski. Powtarzanie nazw za nauczycielem.• Zwrócenie uwagi na literkę kaszubską ë.• Wypełnianie kart pracy (zadaniem dzieci jest dopasowanie obrazka i odpowiedniej nazwy owoców- wklejanie do zeszytu)
2	Warzywa	<ul style="list-style-type: none">• Piosenka „Gòtëjã zupkã”	<ul style="list-style-type: none">• Zapoznanie dzieci z piosenką.

	ògrodowizna.	<ul style="list-style-type: none"> • Karta pracy: ilustracje przedstawiające warzywa wraz z podpisami (kapùsta, marchew, czwikła, tomata, szabelbón piotrëszka itd.) • Plastelina 	<ul style="list-style-type: none"> • Omówienie warzyw występujących w piosence • Tłumaczenie nazw z języka kaszubskiego na język polski. • Zwrócenie uwagi na powtarzającą się literę ù. • Wypełnianie kart pracy. • Lepienie koszyczków i warzyw.
1	O pracy ogrodnika.	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenka „Gòtëjã zupkã” • Ilustracje przedstawiające warzywniak oraz narzędzi używane przez ogrodnika. • Zbiory w których znajdują się 3 marchwie, 2 pietruszki, 1 sałata, 4 buraki. • Zabawa „Zgadnij jakim jestem warzywem?” <p>Na następną lekcję uczniowie przynoszą owoce.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utrwalenie słów piosenki „Gòtëjã zupkã” . • Rozmowa na temat ilustracji. • Zwrócenie uwagi na pracę ogrodnika. • Przedstawienie narzędzi potrzebnych do wykonania pracy związanych z ogrodem. • Przeliczanie zbiorów oraz ustalanie kolorów warzyw. • Zabawa.
1	O pracy sadownika.	<ul style="list-style-type: none"> • https://www.youtube.com/watch?v=04k2sKPgSkA • Zabawa „Poznaj smak” 	<ul style="list-style-type: none"> • Utrwalenie słów piosenki „Gòtëjã zupkã”, • Rozmowa na temat pracy sadownika na podstawie obejrzanego filmu. • Określanie nazw owoców jakie wystąpiły w filmie • Zabawa „Poznaj smak”. Nauczyciel przygotowuje na talerzyku pokrojone kawałki owoców. Zakrywa jednemu dziecku oczy. Jego zadaniem jest poznać jaki to owoc za pomocą zmysłu smaku.
2	O pracy rolnika.	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst „Pieczemë chlëb” • Ilustracje dawnych sprzętów wykorzystywanych do zbiorów ziarna i mielenia mąki • Ilustracje dotyczące dawnej pracy rolnika • Napis ze słowem ZBÒŻE 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysłuchanie tekstu czytanego przez nauczyciela. Tłumaczenie go na język polski • Oglądanie ilustracji przedstawiających dawne sprzęty użytku rolnego. Nazywanie ich. • Wspólne rozmowy na temat dotyczący dzisiejszej i dawnej pracy rolnika oraz cennego na Kaszubach chleba • Zapoznanie dzieci z literką ò. • Analiza wyrazu ZBÒŻE
1	Od ziarenka do bochenka.	<ul style="list-style-type: none"> • Film https://www.youtube.com/watch?v=hm2zD4Ozq 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z krótkimi filmikami • Wyciąganie najważniejszych wniosków

	Poznajemy nazwy różnych ziaren.	<ul style="list-style-type: none"> • Film https://www.youtube.com/watch?v=99wOP1R-9r8 • Ilustracje zbóż oraz napisy • Szablon dłoni 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z nazwami ziaren hodowanych przez rolników na Kaszubach i w Polsce. • Dopasowanie napisów do odpowiedniego zboża. • Praca plastyczno-techniczna. Szablon dłoni. Na środku dłoni nauczyciel umieszcza napis jednego zboża poznanego na lekcji. (każdy uczeń może mieć inny napis) Zadaniem dzieci jest namalowanie zapamiętanego zboża.
1	Głośno w chlewiku – ciąg dalszy pracy rolnika.	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenka “Chòwné spiéwe” Tomasz Fopke • Namalowana literka ã oraz wyraz gãś. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z piosenką. • Zapoznanie z nazwami zwierząt występujących w piosence. • Rozmowa na temat zajęć rolnika w gospodarstwie domowym. • Zapoznanie z zapisem graficznym ã oraz zasadami pisowni. • Wspólne naśladowanie zwierząt do piosenki “Chòwné spiéwe” .

Liczba lekcji 9

MATERIAŁY DODATKOWE:

Lekcja 1

- Wypełnianie kart pracy (zadaniem dzieci jest dopasowanie obrazka i odpowiedniej nazwy owoców- wklejanie do zeszytu)

Lekcja 2,3

- Wspólne dopasowywanie ilustracji warzyw do odpowiedniej nazwy kaszubskiej (kapusta, marchew, czwikła, tomata, szabelbón piotrëszka itd.)

Lekcja 4

- Zabawa. Uczeń wraz z pomocą nauczyciela słownie opisuje warzywo z którym się zapoznał. Wplata w polskie wypowiedzi słowa kaszubskie. Pozostałe dzieci odgadują.

Lekcja 5

- Zabawa „Poznaj smak”. Nauczyciel przygotowuje na talerzyku pokrojone kawałki owoców. Zakrywa jednemu dziecku oczy. Jego zadaniem jest poznać jaki to owoc za pomocą zmysłu smaku.

Lekcja 8

- Praca plastyczno-techniczna. Szablon dłoni. Na środku dłoni nauczyciel umieszcza napis jednego zboża poznanego na lekcji. (każdy uczeń może mieć inny napis) Zadaniem dzieci jest namalowanie zapamiętanego zboża.

Dzél III “Lubiã kaszëbsczé farwë”

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania
1	Powstanie Kaszub	<ul style="list-style-type: none"> J. Mamelski – Ò stworzeniem Kaszëb napis KASZËBË kolorowanka 	<ul style="list-style-type: none"> Odczytanie legendy Janusza Mamelskiego. Tłumaczenie niezrozumiałych słów. Rozmowa na temat wysłuchanej legendy. Rozmowy na temat regionu, w którym mieszkamy. Zapoznanie z napisem Kaszëbë. Kolorowanie ilustracji przedstawiającej Stworzenie Kaszub
1	Wszystko w kolorze czarno – żółtym – wiadomości o naszej fladze kaszubskiej.	<ul style="list-style-type: none"> Kartka papieru - czarna i żółta Wykropkowany napisy „Fana”, oraz kolorowanka flagi. Krótką informacją dotyczącą flagi (kolor, pierwsze publiczne pokazanie flagi, krótka historia flagi kaszubskiej) 	<ul style="list-style-type: none"> Zapoznanie z kolorami czarnym, żółtym. Przedstawienie krótkiej historii dotyczącej flagi kaszubskiej Łączenie kropek po śladzie. Kolorowanie pod napisami flagi kaszubskiej. Zabawa „Wszystko w kolorze czarno – żółtym”
1	Kaszubski stwór - Gryf	<ul style="list-style-type: none"> Franciszek Sędzicki “Pochodzenie Gryfa” Kontur korony Wycinanka w kolorach czarnym i żółtym 	<ul style="list-style-type: none"> Utrwalenie poznanych kolorów czarnego i żółtego. Wysłuchanie legendy o pochodzeniu Gryfa. Wspólne rozmowy na temat wysłuchanego tekstu. Wypełnianie konturów korony dla Gryfa kaszubskiego według własnego pomysłu. Do tego zadania wykorzystane są dwa kolory żółty i czarny.
1	7 kolorów Franciszka Sędzickiego.	<ul style="list-style-type: none"> 7 kolorowych kół. Koła muszą mieć kolory występujące w utworze Franciszka Sędzickiego. Utwór Franciszka Sędzickiego „Siedem Kolorów” Karta pracy: kontury liter – ã, ë, é, ô, ù, ò, ż kredki : czarna, czerwona, zielona, żółta, 	<ul style="list-style-type: none"> Wysłuchanie utworu Franciszka Sędzickiego. W trakcie czytania nauczyciel wieszka na tablicy koła odpowiadające kolorom w utworze. Omówienie przeczytanego tekstu. Zwrócenie uwagi na występujące kolory. Powtarzanie nazw kaszubskich kolorów za nauczycielem. Wypełnianie kart pracy

		błękitna, niebieska, granatowa	
2	Haft utkany kolorami	<ul style="list-style-type: none"> • Strój kaszubski • https://www.tvn24.pl/wideo/z-anteny/zwycieski-film-przedstawia-historie-haftu-kaszubskiego,887018.html?playlist • kolorowanki z konturem haftu kaszubskiego. • Arkusz papieru 	<ul style="list-style-type: none"> • Powtórzenie poznanych kolorów. • Oglądanie filmu oraz rozmowa na jego temat. • Oglądanie stroju kaszubskiego. Zwrócenie uwagi na kolory kwiatów kaszubskich. • Praca grupowa. • Zabawa „Widzã mòjim òkã szpiega cos w farwie.....”
2	Świat jest kolorowy – czyli kolory jesieni.	<ul style="list-style-type: none"> • Pomorskie ABC przestrzeni – słownik ilustrowany. • Wiersz „Czãdë rokù” Jaromiry Labudy – fragment o liściach • Kontury 5 liści wraz z podpisami dotyczącymi kolorów, farby. • Gra „Grzëbë” 	<ul style="list-style-type: none"> • Odszukanie informacji zawartych w słowniku odnoszących się do kolorów. • Wysłuchanie wiersza. Tłumaczenie niezrozumiałych słów. • Wykonanie zadania z konturami liści. • Zapoznanie z grã
1	Mój ulubiony kolor.....	<ul style="list-style-type: none"> • Wiersz Ewy Warmowskiej „Farwë” • 2 arkusze papieru z namalowaną paletą do mieszania barw 	<ul style="list-style-type: none"> • Głośne czytanie przez nauczyciela wiersza. Wspólna próba tłumaczenia • Rozmowy dotyczące ulubionego koloru. • Praca grupowa.

Liczba lekcji 9

MATERIAŁY DODATKOWE

Lekcja 2

- Zabawa – nauczyciel prosi dzieci, aby pomyślały o jednym żółtym bądź czarnym przedmiocie z różnych kategorii np. jedzenia, zabawek, ubrań itd. Zadaniem dzieci jest wymyślenie zagadki o tym przedmiocie i przedstawienie na forum klasy tak, aby pozostałe dzieci mogły odpowiedzieć poprawnie. Osoba z największą ilością punktów wygrywa.

Lekcja 3

- Wypełnianie konturów korony dla Gryfa kaszubskiego według własnego pomysłu. Do tego zadania wykorzystane są dwa kolory żółty i czarny.

Lekcja 4

- Wysłuchanie utworu Franciszka Sędzickiego. W trakcie czytania nauczyciel wiesza na tablicy koła odpowiadające kolorom w utworze.
- Każde dziecko otrzymuje karty pracy z konturami liter. Wypełniają ją według następującego wzoru. Wez do rãczy krédką i pòfarwuj lëtrã ò na czòrno itd.

Lekcja 5, 6

- Zabawa „Widzã mòjim òkã szpiega cos w farwie.....” np. biòli. Zadaniem grupy jest odgadnięcie, o jaki przedmiot chodzi np. drzwi.
- Praca grupowa - stworzenie klasowego wzoru z haftem kaszubskim – każdy uczeń otrzymuje jeden wybrany kontur kwiatów kaszubskich. Koloruje go, wycina a następnie przykleja na duży arkusz papieru. Razem łączą kwiaty domalowując liście, czarną linię oraz wąsy.

Lekcja 7, 8

- Wykonanie zadania z konturami liści. Każdy liść powinien posiadać podpis np. pierwszy liść może być **bruny**. Zadaniem dzieci jest pomalowanie liścia farbą o odpowiednim kolorze.
- , Gra „Grzëbë” - nauczyciel przygotowuje 11 kartek A4 na których są napisy START, META oraz obrazki 9 wybranych dowolnych grzybów oraz ich kaszubskie nazwy np. **pãpk, pòtrus, ridzk, kòzlòk, bòrzòn, brzezòn itd.** Kartki należy ze sobą połączyć. **Start** umieszczamy na początku a **metę** na końcu (można przykleić na duży arkusz papieru). Nauczyciel prosi jednego ucznia, aby ustawił się na mecie i zadaje polecenia np.

(Jidz dwa pòla do przòdkù. Wiele grzëbów je na tim placu? Jaką mają òne pòzwã? Jaką mają farwã? Itd.

Lekcja 9

- Praca grupowa – nauczyciel dzieli dzieci na dwie grupy, każdej rozdaje przygotowany arkusz papieru. Zadaniem dzieci jest stworzenie palety barw. Dzieci tworzą kolory podstawowe oraz mieszają barwy tak, aby powstały nowe np. czerwony z niebieskim.

Dzél IV “ Lubiã swiãtowac”

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania
1	Urodziny, urodziny..... - obchodzimy swoje święto	<ul style="list-style-type: none"> • Korona z papieru • Napis “Ùrodzëñë” • płyta „Spiëwne kwiatczy z Banina- "Mój Tusk” <p>Na następne zajęcia dzieci przynoszą zdjęcia swojej rodziny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • „Co to są urodziny i jak je obchodzimy?”- rozmowa kierowana pytaniami nauczyciela • Głośne powtarzanie nazwy kaszubskiej słowa ùrodzëñë • Próba pisania słowa palcem w powietrzy, na ławce, na dywanie. • „Kiedy mam urodziny” – określanie przez dzieci, kiedy obchodzą swoje święto. • Wybór osoby na solenizanta. • Założenie korony oraz zabawy przy muzyce.
1	Zaczynamy odliczanie – ile	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenka po kaszubsku „Rodzina Treflików” https://www.youtube.com/watch?v=fXPP4VJ29xs 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy na temat swojej rodziny. • Oglądanie zdjęć przyniesionych przez dzieci.

	mamy osób w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> • Ilustracje przedstawiające członków rodziny • Wyrazy mëma, takt, sostra, brat, starka, stark 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwieszanie wyrazów do globalnego czytania: mëma, tatk, sostra, brat, starka, stark • Wysłuchanie piosenki „Rodzina Treflików”, tłumaczenie jej na język polski, • Odliczanie oraz nazywanie członków rodziny Treflików. • Liczenie w zakresie 6.
2	Moja mama i mój tata, moja siostra i mój brat no i ja.	<ul style="list-style-type: none"> • Wiersze Janusza Mamelskiego: „Brat i sostra”. • Memory – ilustracje członków rodziny. 	<ul style="list-style-type: none"> • Odczytanie utworu „Brat i sostra” • Tłumaczenie utworu na język polski • Rozmowy na temat wysłuchanego wiersza. • Wprowadzenie pisania daty oraz tematu lekcji • Malowanie członków rodziny w zeszycie, podpisywanie. • Memory gra pamięciowa.
2	Lubimy razem spędzać czas, kiedy mamy zimową pogodę.	<ul style="list-style-type: none"> • Wiersz Janusz Mamelski „Co dzieci robią òb zëmã” • Ilustracje wraz z podpisami: szrëce, sònczi, snieżëlc, nartë • Rozsypanka wyrazowa • Kaszubskie strony internetowe. <p>(Jeżeli pozwoli pogoda jedną lekcję można wykorzystać w terenie)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy na temat wiersza, wyjaśnienie niezrozumiałych słów • „Nasze zabawy na śniegu” - zabawa naśladowcza • Zapoznanie z rzeczownikami: szrëce, sònczi, snieżëlc, nartë • Układanie zdań z rozsypanki wyrazowej. • Zapoznanie uczniów z wybranymi przez nauczyciela stronami internetowymi z grami kaszubskimi.
2	Świętujemy Narodziny Pana Jezuska.	<ul style="list-style-type: none"> • Duży napis Gòdë • Emilia Maszke Kaszëbsczy òdkriwca – str 65 – informacja o zwyczajach bożonarodzeniowych • Pastorałka “Òstawta pasturcë robòtã” • Kolorowy papier do przygotowania kartki urodzinowej dla Pana Jezuska • Gotowe życzenia bożonarodzeniowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie dzieci z nazwą Gòdë. • Odczytanie informacji dotyczącej obrzędów bożonarodzeniowych, tłumaczenie tekstu na język polski. • Wykonanie kartki urodzinowej dla Jubilata. • Zapoznanie dzieci z pastorałką, nauka tekstu, wspólne śpiewanie.

Liczba lekcji: 8

DODATKOWE MATERIAŁY:

Lekcja 3,4.

- Memory gra pamięciowa - „Moja mama i mój tata, moja siostra i mój brat no i ja” - ilustracje przedstawiające członków rodziny. Nauczyciel przygotowuje karty do gry memory. (jedna parę kart na dwoje dzieci). Zapoznanie z zabawą.

Lekcja 5,6

- Układanie zdań z rozsypanki wyrazowej. Wklejanie do zeszytu powstałych zdań (przykładowe zdania: Kùba lubi jezdżëc na nartach. Paùlk mô doma sónczi. Na pòdwòrzym stoi wiòldzi snieżëlc. Ana mô talent do jazdë na szrëcach.

Dzél V “ Lubiã zëma”

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania
1	Zëma, zymk, lato, jesén – znam kaszubskie nazwy pór roku.	<ul style="list-style-type: none">• Skarbnica kaszubska – gra - puzzle o porach roku.• Utwór „Rok i jegò czworo dzecy” - Alojzy Nagel.	<ul style="list-style-type: none">• Odczytanie przez nauczyciela utworu• Tłumaczenie utworu na język polski.• Zapisanie oraz przetłumaczenie słów z języka polskiego na kaszubski: pory roku - cządë rokù, zymk – wiosna, lato – lato, jesén – jesień, zëma – zima• Wspólna zabawa z grą kaszubską. "Pory roku"
2	Dwônasce bracyńów - kaszubskie nazwy miesięcy.	<ul style="list-style-type: none">• Wiersz Ewy Warmowskiej :Dwanôsce pëtaniów”.• Mój słowôrz – Marzena Dembek.• Karta pracy z nazwami pór roku i miesięcy- Kaszëbizna dlô nômlôdszych str. 42 <p>Na tych lekcjach nauczyciel rozdziela role dla dzieci z utworu “Dwanôsce bracyńów” – Alojzy Nagiel – będą one poszczególnymi miesiącami kaszubskimi. Prosi ich, aby każdy przygotował sobie na następną lekcję odpowiedni</p>	<ul style="list-style-type: none">• Odsłuchanie wiersza, objaśnienie niezrozumiałych słów.• Odszukanie w słowniku kaszubskich nazw miesięcy, zwrócenie uwagi na kaszubskie głoski.• Dopasowywanie poszczególnych miesięcy do pór roku – wklejanie do zeszytu.• Zabawa utrwalająca poznane miesiące „Posłuchaj co to za miesiąc?

		strój.	
1	Teatrzykowo – czyli jesteśmy aktorami	<ul style="list-style-type: none"> • Utwór „Dwanôsce bracyńów” – Alojzy Nagiel <p>Część lekcji przeznaczona jest na przebranie się w stroje przyniesione przez dzieci.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Odczytanie utworu Alojzego Nagla oraz tłumaczy niezrozumiałe słowa. • Zabawa w aktorów. Prezentacja zachowań poszczególnych miesięcy podczas odczytu utworu przez nauczyciela. • Podsumowanie lekcji.
1	Moja babcia lubi bajki opowiadać.	<ul style="list-style-type: none"> • Jerzy Samp – „Òstatnò bitwa stolemów”. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wspólne rozmowy na temat naszych babć. • Zapoznanie uczniów z nazwą STARKA. • Odczytanie utworu • Objasnienie słowa STOLEMĚ. • Malowanie ilustracji do odczytanego tekstu.
1	Mój dziadek lubi legendy opowiadać.	<ul style="list-style-type: none"> • Audiobook Zaklęta stegna – „Kaszëbsczi skôrb”. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wspólne rozmowy na temat naszych dziadków. • Zapoznanie uczniów z nazwą STARK. • Odsłuchanie utworu • Objasnienie słowa JANTAR. • Malowanie ilustracji do odczytanego tekstu.
1	Prezent dla babci i dziadka	<ul style="list-style-type: none"> • Życzenia dla Babci i Dziadka • Materiały potrzebne do wykonania laurki dla babci i dziadka. 	<ul style="list-style-type: none"> • “Za co kochóm mójã starkã i starka? - próba odpowiedzi po kaszubsku na pytanie zadane przez nauczyciela. • Stworzenie laurki z kaszubskimi życzeniami: Przykład “ Wszëtczégò bëlnégò z leżnotë dnia Starka i Starczy: żëczy
1	Wspólnie z babcią i dziadkiem śpiewamy	<ul style="list-style-type: none"> • Kaszubskie nuty - strony internetowe z melodią i ilustracjami. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy dotyczące babci i dziadka oraz święta, które obchodzimy 21 i 22 stycznia • Oglądanie ilustracji przedstawiające kaszubskie nuty • Zapoznanie uczniów z melodią i słowami oraz kulturowym znaczeniem nut. • Wspólna nauka pierwszej zwrotki

Liczba lekcji: 8

DODATKOWE MATERIAŁY

Lekcja 2,3

- Zabawa utrwalająca poznane miesiące „Posłuchaj co to za miesiąc? - nauczyciel prosi dzieci, aby odwróciły się tyłem do niego. Nauczyciel szeptem wymawia nazwy miesięcy, zadaniem dzieci jest jak najszybsze odwrócenie się i powtórzenie nazwy miesiąca.

Lekcja 7

- Przykład życzeń “ Wszëtczégò bëlnégò z leżnotë dnia Starka i Starci: žëczy

Dzél VI “ Lubiã robõtã”

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania
1	Prace, które wykonujemy w domu.	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenka https://www.youtube.com/watch?v=imoS6Wkr04w • Karta pracy: ilustracje przedstawiające prace domowe oraz ich nazwy kaszubskie sprzątanie jizbë, platowanie, pòdlewanié kwiatów, gòtowanie, płóć itd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Odsłuchanie piosenki. • Co mòżeta robic doma, czedë mòta wòlné? - rozmowa kierowana pytaniami nauczyciela. • Łączenie ilustracji z napisami • Prawidłowa wymowa głoski é. • Kalambury – „Zgadnij co robie?”
1	Moje domowe obowiązki.	<ul style="list-style-type: none"> • Wiersz Ewy Warmowskiej „W mëminym ògródkù” • plastelina 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa na temat wiersza • Co robisz doma? Jaczi môsz òbòwiãzci?- rozmowa kierowana pytaniami nauczyciela • Prawidłowa wymowa głoski ò • Jó doma..... – odpowiedź pisemna. • Praca indywidualna – „Moje ulubione zajęcia domowe"- wykorzystanie plasteliny
1	W sklepie – czyli o pracy sprzedawcy.	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst – „W krómie” - kaszëbszczé abecadłò str. 19 • Kaszëbizna dlò nômlòdszych - ilustracje przedstawiające sklep. • Napis KRÓM 	<ul style="list-style-type: none"> • Oglądanie ilustracji przedstawiające KRÓM. • Rozmowa na temat tego, co można znaleźć w sklepie. • Przedstawienie obrazu graficznego słowa KRÓM • Zapisanie w zeszytcie wyrazów króm, chléb, brzòd, ògrodowizna, mlékò, dëtci. • Odczytanie tekstu „W krómie”.

			<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy dotyczące tekstu.
1	Na poczcie – czyli o pracy listonosza	<ul style="list-style-type: none"> • Napisy oraz ilustracje przedstawiające: lëst, pòczta, lëstowny, pòcztówka, kùwerta. • Kartki do wysłania dla każdego ucznia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Odczytanie napisów. • Oglądanie ilustracji . • Rozmowa na temat pracy listonosza. • Adresowanie kartki pocztowej. • Pisanie krótkiego pozdrowienia.
1	Na morzu – czyli o pracy rybaka.	<ul style="list-style-type: none"> • http://www.fopke.pl/pl/melodie/r,2/marinarsko-spiewka/ • Ilustracja łodzi podzielona na kilka elementów – dla każdego ucznia • „Ûja Félíks” - tekst „Kaszëbsczë abecadło” str. 59 	<ul style="list-style-type: none"> • Odsłuchanie krótkiej śpiewki marynarskiej. • Odczytanie przez nauczyciela tekstu. Wyjaśnienie niezrozumiałych słów. Zapisanie w zeszycie wyrazu bôt. • Prawidłowa wymowa głoski ô. • Układanie pod napisem bôt, ilustracji łodzi.
1	Û doktora– czyli o pracy lekarza	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst „Doktorzë” – Kaszëbsczë abecadło str. 51 • http://www.fopke.pl/pl/melodie/r,107/corna/ 	<ul style="list-style-type: none"> • Odczytanie tekstu. Rozmowa na jego temat. Tłumaczenie niezrozumiałych słów. • Zapisanie w zeszycie wyrazu Doktór. • Malowanie rekwizytów potrzebnych do pracy lekarza. • Zabawa „Côrna”.
1	W piekarni – czyli o pracy piekarza	<ul style="list-style-type: none"> • „Pòwiôstka ò pùcczych kròsniãta” Klemens Derc 	<ul style="list-style-type: none"> • Odczytanie legendy. • Tłumaczenie na język polski. • Czy praca piekarza jest ciężka?- wspólna rozmowa • Co to je kòłcz i kròsniã? - przedstawienie wyrazów za pomocą obrazka
1	W teatrze- czyli o pracy aktora	<ul style="list-style-type: none"> • Emilia Maszke “Kaszëbsczy Òdkriwca” str. 118 • https://www.youtube.com/watch?v=Au-5LqaqvbE&list=PL1nBtnVthQg7-nte276JpH-DStuBfWekQ&index=15&t=0s 	<ul style="list-style-type: none"> • Odczytanie informacji zawartej w podręczniku • Rozmowy na temat pracy aktora. • Oglądanie przedstawienia “Bòrowô cotka “ w wykonaniu uczniów Szkoły Podstawowej w Puzdrowie

Liczba lekcji: 8

MATERIAŁY DODATKOWE:

Lekcja 1

- Kalambury – „Zgadnij co robię?” - nauczyciel prosi ucznia, aby przedstawił za pomocą gestu i ruchu wybraną pracę domową. Pozostałe dzieci odgadują, o jaką pracę chodzi. Zabawa trwa do momentu udziału wszystkich dzieci.

Lekcja 4

- Przed rozpoczęciem zajęć nauczyciel wiesza ilustracje oraz napisy obrazem odwrócone do tablicy.. Nauczyciel odwraca w pierwszej kolejności napisy. Dzieci czytają po cichu wyrazy i próbują odgadnąć, o czym będziemy dzisiaj rozmawiać. Następnie odwraca obrazki. Dzieci próbują dopasowywać wyrazy do ilustracji.

Dzél VII “ Lubiã cekawich lëdzy”

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania
2	Moja przygoda z Florkiem.....- ciekawa postać kaszubska	<ul style="list-style-type: none">• Portret Floriana Ceynowy• https://www.szkolnictwo.pl/szukaj,Florian_Ceynowa• mapa• arkusz papieru oraz przybory potrzebne do namalowania i pokolorowania mapy.	<ul style="list-style-type: none">• Zapoznanie uczniów z wizerunkiem Floriana Ceynowy• Odczytanie krótkiej informacji dotyczącej biografii Floriana Ceynowy• Rozmowa na temat sławnej postaci• Odszukanie na mapie powiatu Puckiego oraz miejscowości Sławoszyno.• Stworzenie mapy Kaszub wraz z pomocą nauczyciela. Zaznaczenie miejscowości, w której urodził się Florian Ceynowa oraz miejscowości, w której mieszkają uczniowie.
2	Moja przygoda z Hieronimem...- ciekawa postać kaszubska	<ul style="list-style-type: none">• Portret Hieronima Derdowskiego• https://www.youtube.com/watch?v=WzwG27s7e• https://www.brusy.pl/t_pliki_/1162.doc• hymn kaszubski w formie papierowej do wklejenia dla dzieci• mapa stworzona dzień szybciej	<ul style="list-style-type: none">• Zapoznanie uczniów z wizerunkiem Hieronima Derdowskiego• Przedstawienie krótkiej biografii Hieronima Derdowskiego,• Wysłuchanie oraz wklejanie do zeszytu hymnu kaszubskiego.• Zaznaczenie na mapie miejscowości w której urodził się Hieronim Derdowski• Nauka zwrotki oraz refrenu Hymnu kaszubskiego
2	Moja przygoda z	<ul style="list-style-type: none">• Portret ks. Bernarda Sychty	<ul style="list-style-type: none">• Przedstawienie postaci Ks. Bernarda Sychty – wybrane informacje z prezentacji.

	ks. Bernardem Sychtą – ciekawa postać kaszubska	<ul style="list-style-type: none"> • <i>.gimnazjum sierakowice.webd.pl/start/download/.../klawikowski-arkadiusz.pptx</i> • mapa stworzona szybciej • ilustracje przedstawiające słowniki ks. Bernarda Sychty • Słowniki „Wanoga z dëchama”, Mój słowôrz”, • Wiersz “Kaszëba bël mój tatc....” - ks. Bernarda Sychty 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa na temat wybitnej postaci. • Naniesienie na mapę miejscowości, w której urodził ks. Bernard Sychta • Odnalezienie 6 wyrazów w dowolnym słowniku kaszubskim. • Zapisanie wyrazów do zeszytu. • Odczytanie utworu. Zaznaczenie głoski ě. Utrwalenie zasad pisowni ě.
2	Jastrë na Kaszubach – czyli obrzędach, zwyczajach i obyczajach kaszubskich	<ul style="list-style-type: none"> • https://www.youtube.com/watch?v=ZEfNW1ISEcs • Płyta CD Mój tusk – „Jastrowi zajc” • Materiały potrzebne do pracy technicznej według pomysłu nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysłuchanie krótkiego filmu dotyczącego Wielkanocy na Kaszubach • Rozmowa o filmie. • Wysłuchanie utworu „Jastrowi zajc”. Tłumaczenie niezrozumiałych słów. • Zapisanie w zeszycie słowa JASTRË. • Nauka I zwrotki i refrenu oraz prawidłowej wymowy głosek kaszubskich. <p>Przygotowanie pracy technicznej według pomysłu nauczyciela np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> -malowanie pisanek -tworzenie koszyczków z papieru – technika origami przestrzennego -baranek z waty -sadzenie rzeżuchy -robienie zajaczków z rolki po papierze itd.

Liczba lekcji: 8

Dzél VIII „Lubiã zymk”

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania
2	Gang słodziaków leśnych rozrabiaków - zwierzątka, które spotykamy w lesie.	<ul style="list-style-type: none"> Odgłosy wiosennych zwierząt Wiersz Ewa Warmowska „Zymkòwô spacerka” 	<ul style="list-style-type: none"> Zagadki “ Odgłosy zwierząt” Rozmowy na temat wiosny. Odczytanie utworu. Tłumaczenie utworu na język polski. Zapisanie zwierząt występujących w utworze. Malowanie do wyrazów ilustracji. Szukanie wiosennych oznak – spacer po okolicy.
1	Budzimy się..... – zwierzęta, które budzą się z zimowego snu.	<ul style="list-style-type: none"> Ilustracje zwierząt budzących się z zimowego snu. Słowniki "Mój słowôrz" Marzena Dembek, "Wanoga z Dëchama" Karty pracy: ilustracje zwierząt budzących się z zimowego snu oraz nazwy kaszubskie tych zwierząt. 	<ul style="list-style-type: none"> Oglądanie ilustracji przedstawiających zwierzęta budzące się z zimowego snu Wyszukanie nazw zwierząt leśnych w słownikach. Wybór tych, które budzą się z zimowego snu. Dopasowywanie nazwy do ilustracji. Wklejanie kart pracy do zeszytu do zeszytu Ćwiczenia wymowy kaszubskich głosek zawartych w nazwach zwierząt.
2	Budzimy się - wiosenne kwiatkach.	<ul style="list-style-type: none"> Wiersz „Malowónô rezegracjô” Stanisław Janke Kartka papieru A2 	<ul style="list-style-type: none"> Urywki wiersza dla każdego dziecka. Próba odczytania wiersza przez dzieci Rozmowa na temat wysłuchanego wiersza. Tłumaczenie niezrozumiałych słów wiersza. Zapisywanie nazw kaszubskich i polskich kwiatów wiosennych. Malowanie ilustracji do tekstu czytanego przez nauczyciela
2	Drzewa kaszubskich lasów.	<ul style="list-style-type: none"> Słownik Marzena Dembek „Mój słowôrz” Karta pracy – rozsypanka wyrazowa 	<ul style="list-style-type: none"> Spacer po okolicy (spacer obejmuje jedną godzinę lekcyjną). Nazywanie drzew, obserwowanie przyrody budzącej się z zimowego snu. Rozmowa na temat spaceru i obserwowanej przyrody Układanie słów z rozsypanki wyrazowej.

1	Kaszubskie nazwy ptaków.	<ul style="list-style-type: none"> • http://www.fopke.pl/pl/melodie/r,38/ptosze-wiesele/ • Julian Tuwim „Ptasie radio” w tłumaczeniu Tomasz Fopke • szarfy 	<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa ruchowa „Ptôszczi do gniôzd” do muzyki • Wysłuchanie utworu czytanego przez nauczyciela. • Rozmowa na temat ptaków występujących w utworze • Głośne powtarzanie nazw ptaków występujących w utworze.
1	Mile widziani goście.	<ul style="list-style-type: none"> • Sylwetki do wyklejenia: bôcôn, trulôcz, kùkôwka • kolorowa wycinanka 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy na temat ptaków powracających na wiosnę do naszego kraju • Rozdanie sylwetek ptaków (każdy uczeń dostaje inną sylwetkę). Zgadywanie po sylwetce jaki to ptak. Podpisywanie ptaków po kaszubsku. • Wyklejanie kart pracy wycinanką.

Liczba lekcji: 9

DODATKOWE MATERIAŁY:

Lekcja 4,5.

- Urywki wiersza dla każdego dziecka. Nauczyciel rozdaje uczniom urywki wiersza (cały wiersz należy podzielić między dzieci tak, aby każdy dostał po jednym fragmencie) Próba odczytania wiersza przez dzieci z pomocą nauczyciela (nauczyciel poprawia wymowę, jeżeli dziecko źle odczytuje głoski kaszubskie)
- Pò prawi stronë kartczy widzysz żółte słuńce, z lewi stronë môsz môdrą blunã, na dole kartczy widzysz zeloną trôwã, na trôwië rosce kwiôt. Òn mô biôli zwónuszk zawieszony głôwkã w dól, kòl niego z prawi stronë rosce kwiôt, co mô żôlté słunuszkò midzë biôlima lëstkama, a z lewi stronë rosce kwiat, co mô wiôldzë czerwioné płatczy. Nad marzëbiônką lôtô farwny mòtilk, a nad pòdsniëzkã pszczoła. U górë lecy bôcôn, co przelecôł na zymk do Pòlszi” - tekst może być zmieniony w zależności od potrzeb nauczyciela. Dzieci podpisują namalowane ilustracje.

Lekcja 6,7

- Karta pracy – rozsypanka wyrazowa dla każdego ucznia – pomieszczone słowa drzew zaobserwowanych podczas spaceru np. - sëòka -òsëka, àbd – dąb, rzbókza – brzózka, nand – dana

Lekcja 8

- Przedstawienie reguł zabawy „Ptôszczi do gniôzd” - nauczyciel rozkłada w sali szarfy (szarf musi być o jedną mniej niż uczniów). Odtwarza muzykę, a dzieci naśladują lot ptaków, na przerwie w muzyce każde dziecko szuka sobie swojego gniazda. To dziecko, które zostanie bez gniazda, odpada z gry, a nauczyciel zabiera kolejną szarfę. Zabawa trwa tak długo, aż zostanie jeden uczeń w jednej szarfi.

Dzél IX “Lubiã spiëwac po kaszëbskù”

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania

1	Przygoda z Tomaszem Fopke	<ul style="list-style-type: none"> • Postać Tomasza Fopke – zbiory nauczyciela • fopke.pl • http://www.fopke.pl/pl/melodie/r,117/zece-i-przigode-remusa/ - tytuł 1 • https://www.muzeum.wejherowo.pl/ 	<ul style="list-style-type: none"> • Krótkie przedstawienie autora • Zapoznanie uczniów ze stroną internetową fopke.pl – muzyka, audiobooki, wiersze itd. • wysłuchanie fragmentu audiobooku „Życie i przygody Remusa” w wykonaniu Tomasza Fopke. • Oglądanie strony internetowej Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko – Pomorskiej w Wejherowie
1	Przygoda z Weroniką Korthals	<ul style="list-style-type: none"> • https://weronikakorthals.com/o-nas/ • https://www.youtube.com/watch?v=HhjhjRD5ek • tekst piosenki Weroniki Korthals „Na Kaszëbach ” 	<ul style="list-style-type: none"> • Krótkie przedstawienie postaci . • Zapoznanie uczniów z różnymi utworami artystki. • Zapoznanie uczniów z utworem „Na Kaszëbach” • Rozdanie uczniom tekstu. • Próba czytania tekstu po kaszubsku.
1	Przygoda z Weroniką Ceynowa	<ul style="list-style-type: none"> • Płyta CD “Dwie stegnë” 	<ul style="list-style-type: none"> • Krótkie przedstawienie postaci. • Zapoznanie uczniów z płytą Weroniki Ceynowa (Pryczkowskiej) • "Jak wygląda artysta?" -praca plastyczna
1	Przygoda z Czarodziejami z Kaszub	<ul style="list-style-type: none"> • http://www.czarodziejekaszub.pl/ • Film dokumentalny “Żywioly” - znajdujący się na stronie internetowej Czarodzieje z Kaszub 	<ul style="list-style-type: none"> • Oglądanie strony internetowej poświęconej zespołowi. • Zapoznanie dzieci z filmem dokumentalnym opowiadającym o powstaniu zespołu.
3	Przygoda z tańcem Szewiec	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst utworu “Szewiec” • http://skarbnicakaszubska.pl/kaszubskie-karaoke/ • https://www.youtube.com/watch?v=8njo7kIJeal 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznanie dzieci z tekstem. Wspólne odczytanie. • Odsłuchanie utworu • Oglądanie tańca wykonanego przez zespół „Cedronki” • Nauka tańca

Liczba lekcji: 7

Dzél X“ Lubiã wanożëc w kaszëbsczich stronach”

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania
2	Odwiedzamy Puzdrowo	<ul style="list-style-type: none"> Google maps Miejscowość Puzdrowo – zbiory nauczyciela Kartka A2 	<ul style="list-style-type: none"> Odszukanie miejscowości w Google maps. Spacer wirtualny po miejscowości. Przedstawienie informacji na temat miejscowości. Stworzenie planu miejscowości Puzdrowa.
2	Odwiedzamy Sierakowice	<ul style="list-style-type: none"> Google maps Miejscowość Sierakowice- zbiory nauczyciela, Ilustracje: zabytkowy kościół, ołtarz papieski, pomnik ks. Sychty i Łosińskiego, nuty kaszubskie itp. 	<ul style="list-style-type: none"> Odszukanie miejscowości w Google maps. Spacer wirtualny po miejscowości. Przedstawienie informacji o ważnych miejsc związanych z Sierakowicami. „Wyruszamy w podróż po Sierakowicach” - zabawa.
2	Odwiedzamy Szymbark	<ul style="list-style-type: none"> Google maps https://cepr.pl/ materiały potrzebne do wykonania pracy technicznej “Domu do góry nogami” 	<ul style="list-style-type: none"> Odszukanie miejscowości w Google maps. Spacer wirtualny po miejscowości. Rozmowa na temat miejscowości i ważnych miejsc znajdujących się w Szymbarku. Zapoznanie dzieci ze stroną internetową CEPR. Rozwinięcie skrótu. Wykonanie pracy technicznej “Dom do góry nogami”
1	Kaszuby żegnają nas – podsumowanie I roku nauki języka kaszubskiego		<ul style="list-style-type: none"> Podsumowanie roku szkolnego. Wspólne śpiewanie poznanych piosenek oraz powtórzenie wierszy. „Co mi utkwiło w pamięci” - rozmowy na temat minionego roku szkolnego

Liczba lekcji: 7

Lekcja 2,3

- Miejscowość Sierakowice- zbiory nauczyciela, informacje dotyczące ważnych miejsc: zabytkowy kościół, ołtarz papieski, pomnik ks. Sychty i Łosińskiego, nuty kaszubskie itp.
- „Wyruszamy w podróż po Sierakowicach” - zabawa. Nauczyciel rozkłada ilustracje w różnych miejscach na sali. Dzieci tworzą pociąg i ruszają w podróż przy dowolnej kaszubskiej muzyce. Zatrzymują się przy wybranej stacji i podają jak najwięcej zapamiętanych informacji dotyczących wybranego miejsca w Sierakowicach

Klasa I: liczba godzin 82.

Plan dydaktyczny

Klasa II

Dzél I "Lubiã séwnik"

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania
1	Pierszi zwóńk w mòjich szkòle	<ul style="list-style-type: none"> • Janusz Mamelski „Pierszi dzén szkòle” • Zabawa "Mòje miono to...." 	<ul style="list-style-type: none"> • Odczytanie utworu. Rozmowa na jego temat. • Zapoznanie dzieci z zabawą. • 10 minutowa wycieczka po szkole. • Utrwalenie nazw pomieszczeń szkolnych.

2	Czë je znóm? - ò apartnëch samòzwankach	<ul style="list-style-type: none"> • Karty z literami kaszubskim ã, ë, ù, ò, ô, é • Karty pracy z jedną literką kaszubską umieszczoną w centrum kartki. • Jerzy Samp – Zakłëta stëgna - „W stolemòwi kròjnie” wëjimk 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapis tematu z zeszytcie. (podanie formy zapisu: ùczba, data, téma) • Ustne utrwalenie zasad pisowni oraz wymowy poszczególnych głòsek. • Zapisanie w zeszytcie podstawowych informacji na temat kaszubskich głòsek. • Odczytanie kròtkiego opisu Stolema • Karty pracy z jedną literką kaszubską umieszczoną w centrum kartki. • Stworzenie wymyślonego Stolema z danej głòski.
1	Zabawa, zabawa to nie tylko moja sprawa – dzisiejsze zabawy dzieciëce.	<ul style="list-style-type: none"> • Gry - kaszubskie memory, kaszubskie słówka, • telefon komòrkowy • skakanka • guma do skakania • http://skarbnicakaszubska.pl/gry/ <p>Na kolejną lekcje dzieci przynoszą: - pudełko po dowolnym leku, kolorowy blok techniczny, klej, groch, taśmę, serwetki papierowe z kaszubskimi wzorami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przedstawienie rekwizytów • Rozmowy dotyczące dzisiejszych zabaw domowych i podwòrkowych. • Zapoznanie dzieci z grami kaszubskimi. Objasnienie zasad gry. • Oglądanie stron internetowych z grami kaszubskimi. • Wspólna zabawa z internetem
2	Tu patyczek, tam patyczek mam gotowy już koszyczek – dawne zabawy dzieciëce.	<ul style="list-style-type: none"> • pudełko po dowolnym leku, kolorowy blok techniczny, klej, groch, taśmę, serwetki papierowe z kaszubskimi wzorami 	<ul style="list-style-type: none"> • Odczytanie książeczki „Werónka”- fragment o zabawach • Rozmowa na temat dawnych zabaw dzieciëcych na Kaszubach. • Praca techniczna – stworzenie z przyniesionych przyborów grzechotki.

		<ul style="list-style-type: none"> Aleksandra Majkowska, Dariusz Majkowski „Werónka” 	
2	W co się bawię, w co się uczę – jestem szkolnym zuchem.	<ul style="list-style-type: none"> Piosenka „Mě jesmě mōli Kaszēbi “ <p>Na następną lekcję dzieci przynoszą: gazety przedstawiające warzywa które można zebrać jesienią z ogródka domowego: marchew, sałata, buraczki, groch, kapusta, dynia, fasola itd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Rozmowy dotyczące nauki języka kaszubskiego. Pisanie w zeszycie zdań dotyczących lekcji języka kaszubskiego. Z Zapoznanie dzieci z tekstem piosenki „Mě jesmě mōli Kaszēbi” Nauka śpiewu z pokazywaniem piosenki według pomysłu nauczyciela.

Liczba lekcji: 9

MATERIAŁY DODATKOWE:

Lekcja 1

- Zapoznanie dzieci z zabawą. Nauczyciel zaprasza dzieci do kółka. Po prawej stronie zostawia miejsce puste. Rozpoczyna słowami Mòje miono to, pò mòji prawi stronie je pùsti plac, rôczã do se, wymienia imię osoby, którą do siebie zaprasza. Zabawa się powtarza. Teraz poznana regułą wymienia to dziecko, które ma prawą stronę wolną.

Lekcja 7,8

- Pisanie w zeszycie zdań dotyczących lekcji języka kaszubskiego. „Co Cě sã widzy na ùczbach kaszëbsczégò jãzëka?” oraz odpowiedzi „Na ùczbach kaszëbsczégò jãzëka widzy mnie sã.....”

Lekcja 9

- Zapoznanie dzieci z tekstem piosenki „Mě jesmě mōli Kaszēbi na melodię „My jesteśmy krasnoludki”
- „Mě jesme mōli Kaszēbi hopsa sa hopsa sa
- Ûczimě sã rodny mòwë hopsa sa hopsa s
- zaprôszómë waji do nas hopsa sa hopsa sa
- mdzemë bawic sã wiesoło hopsa sa hopsa sa”

Dzél II "Lubiã pòlnã, ògardowã robòtã .

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania
2	Grządki, grządki czas na jesienne porządki	<ul style="list-style-type: none"> • Ilustracje przedstawiające prace dotyczące ogródka domowego • CD - Tomasz Fopke „Gòtëjã zupkã” • Tekst piosenki „Gòtëjã zupkã” z lukami – litera ë • gazety przedstawiające warzywa • Arkusz papieru z namalowanym koszem. • Arkusz papieru z namalowanymi grządkami 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie uczniów z piosenką. • Tłumaczenie niezrozumiałych słów. • Rozmowy na tematy związane ze zbiorami warzyw i pielęgnacją ogródka domowego. • Uzupełnianie luk. • Utrwalenie zasad gramatycznych związanych z literą ë. • Praca grupowa z wykorzystaniem przyniesionych rekwizytów. Pierwsza grupa zdobi kosz oraz uzupełnia wyciętymi z gazet warzywami. Druga grupa zdobi grządki wyciętymi z gazet warzywami.
2	Jabluszek i gruszkę wpadają jesienią do fartuszka	<ul style="list-style-type: none"> • Ewa Warmowska „Jablónka” • Tekst wiersza Ewy Warmowskiej „Jablónka” - z lukami – litery ù,ò • Ilustracje przedstawiające sady jesienią • kolorowe koła • małe kolorowe kartoniki dla każdego ucznia – zielony, 	<ul style="list-style-type: none"> • Odczytania przez dzieci wiersza kaszubskiego „Jablónka”. • Wspólne tłumaczenia z języka kaszubskiego na polski. • Rozmowy na temat tego co dzieje się jesienią w sadzie. • Uzupełnianie luk w tekście wiersza. • Utrwalenie zasad gramatycznych związanych z literą ò, ù. • Utrwalenie zwrotu To je..... - uzupełnianie nazwami owoców które dzieci najbardziej lubią jeść np. To je jabkò, krëszka, pòtròwnica. • Powtórzenie nazw kolorów przy pomocy kół zamieszczonych na tablicy. • Zabawa z kolorami.

		<p>brązowy, żółty, czerwony, pomarańczowy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arkusz papieru z drzewem jabłoni • Jabłka do pokolorowania dla każdego ucznia 	<ul style="list-style-type: none"> • Kolorowanie jabłek z wykorzystaniem kolorów, które dzieci utrwaliły. Naklewanie jabłek na arkusz papieru z namalowanym drzewem.
2	Pole nasze pole – czas wyruszyć już traktorem	<ul style="list-style-type: none"> • Duży napis GBÛR • Kartki z napisami: zbieranie, òranié, brónowanie, karowanie, sanié, wëbieranie, • Karty pracy z nazwami polskimi (zbieranie, oranie, bronowanie, nawożenie, sianie, wybieranie) • https://www.youtube.com/watch?v=nWS6MHbPJz4 – wędrownki Skrzata Borówki - Pole 	<ul style="list-style-type: none"> • Przedstawienie znaczenia napisu Gbùr • Rozmowy na temat tego, jakie prace wykonywane są jesienią w polu. • Przedstawienie czasowników związanych z pracą rolnika. • Zapisanie zwrotu do zeszytu Co robi gbùr? oraz odpowiedzi Gbùr sějë, wëbierô • Wypełnianie kart pracy. • Oglądanie filmu związanego z polem • Zabawa “Rolnik sam w dolinie”
2	Na podwórku dużo się dzieje, pora zabrać grabie i wszystko pozbierać	<ul style="list-style-type: none"> • Ilustracje przedstawiające grable, hak, kosz, taczkę, szpadę • sekundnik, 30 koralików (mogą być dowolne liczmany) 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy na temat konieczności dbania o własne podwórko, sprzątnięcia zabawek i pielęgnowania roślin wokół rosnących. • Przedstawienie narzędzi potrzebnych do pielęgnacji swojego podwórka – grable, kòsz, kara, szëpla, hòk • Wpisywanie w zeszyt wymienionych narzędzi. • Przeliczanie przyniesionych koralików. • Zabawa ruchowa „Posprzątajmy podwórko”.
2	Kolorowe Kaszuby	<ul style="list-style-type: none"> • Ilustracje kwiatów: róże, 	<ul style="list-style-type: none"> • Oglądanie ilustracji przedstawiających kwiaty. Rozmowa na temat ich kolorów.

jesienne kwiaty	aksamitki, astry, chryzantemy, dalie, żonkile, lilie, przebiśniegi • kaszubskie i polskie napisy kwiatów : róże- róże, astry – astrë, aksamitki – tãrczi, chryzantemy – chrizantemë, dalie – rejinë • karty pracy – kontury kwiatów jesiennych • wycinanka	<ul style="list-style-type: none"> • Segregacja kwiatów jesiennych i wiosennych. • Dopasowywanie nazw do odpowiednich konturów kwiatów jesiennych . • Próba układania wiersza o poznanych kwiatkach. • Wypełnianie wycinanką dowolnego konturu kwiatka jesiennego.
-----------------	--	--

Liczba lekcji: 10

MATERIAŁY DODATKOWE:

Lekcja 1,2

- Praca grupowa z wykorzystaniem przyniesionych rekwizytów. Podział dzieci na dwie grupy. Pierwsza grupa zdobi kosz oraz uzupełnia wyciętymi z gazet warzywami. Druga grupa zdobi grządki wyciętymi z gazet warzywami.

Lekcja 3,4.

- Zapisanie w zeszycie zwrotu **To je.....** - uzupełnianie nazwami owoców które dzieci najbardziej lubią jeść np. To je jabkò, krëszka, pòtròwnica.
- Zabawa z kolorami. Każdy uczeń otrzymuje od nauczyciela kolorowe kartoniki. Uczniowie samodzielnie układają kartoniki według kolejności podanej przez nauczyciela np. czerwiony, zelony, bruny, apfelzynowi, zelony. Ten uczeń który najwięcej razy ułoży prawidłową kolejność, wygrywa.

Lekcja 4,5

- Wypełnianie kart pracy. Zadaniem uczniów jest dopisanie do wyrazu polskiego, odpowiednika kaszubskiego oraz namalowanie przedmiotu kojarzonego z danym wyrazem np. zbiernanié – wòz, òranié – traktòr, brónowanié – brónë, karowanié – rozrzutnik, sanié – séwnik, wëbieranié – kòsz.
- Zabawa „Rolnik sam w dolinie” Nauczyciel prosi dzieci na dywan i przedstawia nową grę na melodię i zasady zabawy „Rolnik sam w dolinie”. Nauczyciel wybiera na środek jedną osobę, która zostaje rolnikiem. Wszyscy śpiewają. Na przerwę w muzyce rolnik wybiera żonę, dziecko, ciocię, kotka, mysz, ser.
- “Gbùr seje pòle, gbùr seje pòle heja heja heja hej gbùr seje pòle
- Gbùr bierze białkã, Gbùr bierze białkã, heja heja heja hej Gbùr bierze białkã,
- Białka bierze dzeckò.....
- Dzeckò bierze cotkã.....

- Cõtka bierze kòtka.....
- Kòtk bierze mëszë.....
- Mëszë biorą sér.....
- Sér òstaje doma, bò mù słabò bëło, heja, heja, heja hej bò mù słabò bëło.

Lekcja 6,7

- Zabawa ruchowa „Posprzątajmy podwórko”. Nauczyciel rozsypuje przyniesione koraliki. Dzieli dzieci na dwu osobowe grupy. Każdej z nich odmierza czas przy sprzątanu "podwórka". Ta grupa, która jak w najkrótszym czasie posprząta, wygrywa.

Dzél III "Lubiã slëchac"

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania
1	Wspomnień czas..... czyli o tych, co odeszli	Na następną lekcję dzieci przynoszą szyszki, plastelinę, wieszki po słóiczku – 2 sztuki	Do wyboru: <ol style="list-style-type: none"> Spacer pod pomnik znanego Kaszuby bądź w miejsce upamiętniające wybitne postaci kaszubskie. <ul style="list-style-type: none"> • Przedstawienie krótkiej historii przygotowanej przez nauczyciela Rozmowy na temat bliskich, których już nie ma wśród nas oraz potrzebę dbania o miejsca pamięci. <ul style="list-style-type: none"> • wypełnianie konturów znicza
1	Szyszkówé złoto – Jerzy Samp	<ul style="list-style-type: none"> • Książka „Zakłëta stëgna” • CD Najpiękniejsze bajki i baśnie kaszubskie J. Samp Szyszkówé złoto • Szyszki, plastelina 	<ul style="list-style-type: none"> • Krótkie przedstawienie książki „Zakłëta Stëgna” . • Wysłuchanie bajki. Tłumaczenie niezrozumiałych słów. Rozmowa na jej temat. • Praca techniczna – „Mój mały las”

1	Krôsniãta a rëbôcë- Jerzy Samp	<ul style="list-style-type: none"> • Książka „Zaklëta stegna” - Bajka „Krôsniãta a rëbôcë” • kartki A4 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysłuchanie odczytanej przez nauczyciela bajki. Tłumaczenie niezrozumiałych słów. • Rozmowa na temat wysłuchanej bajki. • Origami przestrzenne – składanie łódki według instrukcji nauczyciela. • Podpisanie złożonej łodzi wyrazem „czôłen” - łódź
1	Mrówka i skôczk- Jerzy Samp	<ul style="list-style-type: none"> • CD „Zaklëta stegna” - Bajka „Mrówka i skôczk” 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysłuchanie bajki. Tłumaczenie niezrozumiałych słów. • Rozmowa na temat wysłuchanej bajki. • Wypisanie do zeszytu cech obu bohaterów bajki np.: skôczk: zgniłi, mrówka: robôcô. • Odegranie scenki na podstawie przedstawionej bajki.
1	Ò stwòrzenim Kaszëb – B. Sychta	<ul style="list-style-type: none"> • “W wieczórny dôce” - ze słownika Sychty „Ò stwòrzenim Kaszëb” • Janusz Mamelski – “Stwòrzenie Kaszëb” • kolorowanka o stworzeniu Kaszub (Książeczka do kolorowania – tłumaczenie Emilia Maszke) 	<ul style="list-style-type: none"> • Krótkie przedstawienie książki „W wieczórny dôce” . • Wysłuchanie opowieści. Tłumaczenie niezrozumiałych słów. Rozmowa na temat legendy napisanej przez ks. Bernarda Sychtę. • Odsłuchanie następnej legendy. Porównanie obu legend. • Kolorowanie. Prezentacja prac.
1	Dlaczego bocian ma czerwony dziób i nogi – B. Sychta	<ul style="list-style-type: none"> • „W wieczórny dôce” - ze słownika Sychty – Dlaczego bocian ma czerwony dziób i nogi • mały obrazek bociana do wklejenia do zeszytu 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysłuchanie bajki. • Tłumaczenie niezrozumiałych słów. • Rozmowa na jej temat. • Zapisanie do zeszytu. krótkiego zdania oraz uzupełnianie – Bòcôn mô..... czôrny skrzidła, czerwiony dziób, dludzi nodzi, • Malowanie ilustracji do obrazka bociana według słownego polecenia nauczyciela.
1	O tym, skąd wzięła się nazwa Chmielno- B. Sychta	<ul style="list-style-type: none"> • “W wieczórny dôce” - ze słownika Sychty -O tym skąd wzięła się nazwa Chmielno- 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysłuchanie legendy. Tłumaczenie niezrozumiałych słów. Rozmowa na jej temat. • Malowanie ilustracji do legendy.

1	Diabelski kamień – Janusz Mamelski	<ul style="list-style-type: none"> • Legendy kaszubskie „Diøbelszi kam • Rozsypanka wyrazowa 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysłuchanie legendy. Tłumaczenie niezrozumiałych słów. Rozmowa na jej temat. • Układanie zdań z przygotowanej rozsypanki wyrazowej <p>Przykładowe zdania do rozsypanki wyrazowej</p> <p>1.Lëdze na Kaszëbach sã baro nõbòżny.</p> <p>2.Kùrón bùdzy lëdzy ò pòrénkù.</p> <p>3.Kòwòl przërëchtowòł krziż do przëdrożny kapliczci.</p>
1	Lew i mész – Florian Ceynowy	<ul style="list-style-type: none"> • W krainie baśni i bajek kaszubskich –Lew i mész 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysłuchanie bajki. • Tłumaczenie niezrozumiałych słów. • Rozmowa na jej temat • Ponowne odczytanie bajki przez dzieci. • Zabawa “Uciekaj myszko do dziury”

Liczba lekcji: 9

MATERIAŁY DODATKOWE:

Lekcja 6

- Malowanie ilustracji do obrazka bociana według słownego polecenia nauczyciela. Nauczyciel rozdaje dzieciom obrazek do pokolorowania. Prosi, aby wkleiły go na środku oraz wydaje polecenia: „Z prawy stronë ù górë nasz bòck mò mòdré dwie blónë, z lewi stronë ù górë nasz bòck mò żółté słuńce, z prawy stronë na dole widac zeloną trówã, a z lewi stronë na dole czerwionã różã.”

Lekcja 8

- Układanie zdań z przygotowanej rozsypanki wyrazowej
- Przykładowe zdania do rozsypanki wyrazowej
- 1.Lëdze na Kaszëbach sã baro nõbòżny.
- 2.Kùrón bùdzy lëdzy ò pòrénkù.
- 3.Kòwòl przërëchtowòł krziż do przëdrożny kapliczci.

Lekcja 9

- Nauczyciel prosi dzieci na dywan i przedstawia nową grę na melodię i zasady zabawy “Uciekaj myszko do dziury”. Wybiera osoby, które zostają myszką i kotkiem i śpiewa:
- “Ùcekò mészko do dzurë
- Bò na Ce czekò kòt bùri
- A jak ce złapie kòt bùri
- To Ce òbedrze ze skòrë”

Dzél IV "Lubiã Gòdë"

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania
1	Idzie Święty	<ul style="list-style-type: none"> Mój słowôrz – Marzena Dembek – ilustracje z częściami ubioru Karta pracy z wizerunkiem Św. Mikołaja wraz z opisem części ubioru – mùca, bùksë, bótë, rãkawice, mańtel <p>Na następną lekcję dzieci przynoszą: mocny klej, kolorowy blok, cekiny</p>	<ul style="list-style-type: none"> „Czë dobrze je bëc Swiätim?” - rozmowy na zadany temat. Przedstawienie wizerunku Św. Mikołaja. Zwrócenie uwagi na jego strój. Oglądanie ilustracji przedstawiające różnego rodzaju ubrania. Uzupełnianie kart pracy z wizerunkiem Św. Mikołaja.
1	Moje życzenia do Mikołaja	<ul style="list-style-type: none"> Kolorowy blok cekiny mocny klej 	<ul style="list-style-type: none"> Tworzenie kartki z listą życzeń do Św. Mikołaja Zapisywanie zwrotów grzecznościowych. Wasta Mikòlaju, jô w tim roku proszã ò..... Baro Dzäkùjã Ozdabianie kartki według własnego pomysłu
2	Hej kolëda, kolëda.....	<ul style="list-style-type: none"> Dowolna kolëda, pastorałka kaszubska. 	<ul style="list-style-type: none"> Nauka wybranej kolëdy bądź pastorałki.
1	Jak ubrać choinkę?	<ul style="list-style-type: none"> Napisy: danowé drzëwkò kùgle, lińcuch, swiëczci, darënczi, czëp wycinanka 	<ul style="list-style-type: none"> Przedstawienie napisu: drzëwkò danowé. Prawidłowa artykulacja kaszubskich głosek é, ò Przedstawienie słów związanych z przystrojeniem drzewka. Wypełnianie karty pracy.

		<ul style="list-style-type: none"> • karta pracy z namalowaną choinką i wypisanymi nazwami kaszubskich ozdób choinkowych 	
1	Magiczny czas Świąt.....	<ul style="list-style-type: none"> • Napis Gòdë • https://www.telewizjattm.pl/nasze-programy/62-3/40962-kaszubski-stol-wigilijny.html?play=on 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie dzieci z napisem. • Wypisanie do zeszytu kaszubskiej nazwy Świąt Bożego Narodzenia. • Wysłuchanie programu TTM – Gòdómë pò kaszëbskù. • Rozmowa na temat wysłuchanych informacji.
2	Kartka bożonarodzeniowa	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowane życzenia bożonarodzeniowe z lukami • kolorowe kartki 	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie kartki bożonarodzeniowej z życzeniami

Liczba lekcji: 8

MATERIAŁY DODATKOWE

Lekcja 5

- Wypełnianie karty pracy. Dzieci otrzymują choinkę, na której mają wypisane kaszubskie nazwy ozdób choinkowych. Domalowują brakujące ozdoby i łączą je z nazwami kaszubskimi.

Lekcja 8

Życzenia:

- Czej pierszò gwiónzdka (zaswiécy),
- Kòlādë zaspiewò (familiò) całò.
- Òpłatk wezkòj w (rãce),
- Nòblëższim òddòj(sérce).
- Wesolëch i ceplëch (Gòdów).

Dzél V "Lubiã gòdac pò kaszëbskù „

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania
2	Kolędnicy, podróżnicy – zwyczaje na Kaszubach.	<ul style="list-style-type: none"> • https://www.telewizjattm.pl/nasze-programy/62-1/45032-godome-po-kaszëbsku.html?play=on • informacje dotyczące kolędników (Z kaszëbsczim w szkòle czãsc 3) • długie wykałaczkì bądż rurki po napojach • kolorowanki kolędników do wycięcia: baba, dżòd, szandara, pùrtk, bòcòn, gwiòzdór, miedzwiédzk, smierc, kòzòł, kòminiòrz. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oglądanie programu telewizyjnego. • Rozmowa na temat zwyczajów panujących na Kaszubach. • Odczytanie informacji dotyczących kolędników. • Stworzenie pacynek kolędników z przyniesionych materiałów.
1	Żegnamy Stary Rok....	<ul style="list-style-type: none"> • Napis Stòri Rok • Arkusz papieru • CD „Z kaszëbsczim w swiat” 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie dzieci z nowym słowem kaszubskimi. • Utrwalenie zasad pisowni ò • Wspólne wykonanie transparentu z napisem Do ùzdrzeniò za Rok. Wykonanie pracy według pomysłu dzieci przy kaszubskiej muzyce.
1	Witamy Nowy Rok.....	<ul style="list-style-type: none"> • Napis Nowi Rok • CD „Z kaszëbsczim w swiat” • korona z napisem NOWI 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie dzieci z nowym słowem kaszubskim. • Rozmowy dotyczące rozpoczęcia Nowego Roku kalendarzowego. • Zwrócenie uwagi na cykliczność roku: pory roku i miesiące.

		ROK	<ul style="list-style-type: none"> „Zabawa urodzinowa” - Wyznaczenie wśród dzieci solenizanta. Składanie życzeń po kaszubsku oraz wspólne zabawy przy muzyce.
1	Liczmy pory roku.	<ul style="list-style-type: none"> Słownik „Wanoga z dëchama” Tómk Fópka – Lato, co tã na to?, Skrzëpi zëmë wóz, Jan Trepczyk – Zymk, Jesén 	<ul style="list-style-type: none"> Wysłuchanie wszystkich wierszy. Wspólne odgadywanie dzisiejszego tematu lekcji. Odszukanie w słowniku dzisiejszych zagadnień. Rozmowy na temat pór roku. Co jest charakterystycznego dla każdej z nich? Zapisanie do zeszytu nazw kaszubskich i polskich pór roku.
2	Liczmy miesiące.	<ul style="list-style-type: none"> Napis „Kaszëbsczë miesące” Słownik Marzena Dembek „Mój słowôrz”. karta pracy, na której wypisane zostały miesiące: stëcznik, strëmiannik, mój, lëpińc, séwnik, lëstopadnik (smùtan) 	<ul style="list-style-type: none"> Zabawa „Cepło, zëmno”. Odszukanie w słowniku poszczególnych haseł. Przypomnienie nazw kaszubskich miesięcy. Nauka na pamięć kaszubskich miesięcy. Wypełnianie karty pracy. Zadaniem dzieci jest dopisanie brakujących nazw kaszubskich miesięcy.
2	Liczmy dni tygodnia.	<ul style="list-style-type: none"> Marzena Dembek – „Mój słowôrz” „Tidzeń wkół” - Tomasz Fopke 	<ul style="list-style-type: none"> Odnalezienie haseł dotyczących dni tygodnia. Zapisywanie w zeszycie nazw kaszubskich i polskich dni tygodnia. Cichy odczyt wiersza. Próba nauki wiersza na pamięć. Prezentacja.

Liczba godzin: 9

MATERIAŁY DODATKOWE

Lekcja 6, 7

- Zabawa „Cepło, zëmno”. Nauczyciel przed zajęciami chowa w sali napis „Kaszëbsczë miesące”. Dzieci chodzą po sali szukając napisu. Na hasło ciepło są blisko miejsca znaleziska, na hasło *zëmno* oddalają się. Szukają tak długo aż odnajdą kartkę z napisem - temat dzisiejszej lekcji.
- Wypełnianie karty pracy. Zadaniem dzieci jest dopisanie brakujących nazw kaszubskich miesięcy.

Dzél VI "Lubiã sniegù wiele"

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania
3	Nasze ulubione karnawałowe tańce.	<ul style="list-style-type: none"> Tekst tańca „Szewiec” https://www.youtube.com/watch?v=8njo7kIJeaI 	<ul style="list-style-type: none"> Rozmowa na temat karnawału oraz ulubionych tańców. Przedstawienie różnego rodzaju tańców integracyjnych. Zaprezentowanie dzieciom tekstu oraz melodii tańca Szewiec Rozdanie tekstu i wklejenie do zeszytu. Nauka tańca.
1	Zimowe opady.	<ul style="list-style-type: none"> Napis WIODRO, SNIÉG https://www.youtube.com/watch?v=tcDocaYgq2c napisy po kaszubsku: snieg, deszcz, plësk, kùrzatwa, 	<ul style="list-style-type: none"> Wyjaśnienie słowa WIODRO, SNIÉG Oglądanie krótkiego filmu dotyczącego zimy oraz śniegu. Rozmowa na jego temat. „Jaczé mómë jiné zëmòwé òpadë? Odsłanianie ukrytych wyrazów zamieszczonych na tablicy przez nauczyciela. Wyjaśnianie słów kaszubskich. Malowanie ilustracji w zeszycie do wyrazów zamieszczonych na tablicy. Podpisywanie.
1	Szczypie nos, szczypie uszy. Zimowa aura.	<ul style="list-style-type: none"> Jan Trepczyk „Zémòwi wiater”. Ilustracje oraz napisy : lodowé pipë, mrozné kwiòtcki na rutach, smiotë, sniegùlc Odwrócone litery - karty pracy z czasownikami. 	<ul style="list-style-type: none"> Odczytanie utworu. Wyjaśnienie niezrozumiałych słów. Rozmowa na temat zimowej pogody. Przedstawienie ilustracji. Łączenie odpowiedniej ilustracji do napisu. Przedstawienie zasad dotyczących czasowników. Co robi? Co robią? Wypełnianie kart pracy z czasownikami.

1	Nigdy się nie nudzę, gdy za oknem biało	<ul style="list-style-type: none"> • Utrwalenie poznanych zabaw kaszubskich np. „Cepło, zëmno”. „Uciekaj myszko do dziury”, „Z prawej strony”. • Zaproponowanie nowej zabawy według pomysłu nauczyciela.
---	---	--

Liczba godzin: 6

MATERIAŁY DODATKOWE:

Lekcja 5

- Nauczyciel prosi uczniów, aby uważnie przyjrzeni się odwróconym literom, ułożyli w nich wyrazy i połączyli w krótkie zdania

Wiatér wieje – retaiw ejeiw Lód znobi – dól ibonz, sniéǵ padô- géins ôdap, mróz szczipie- zórm eipicysz)

Lekcja 6

- Zaproponowanie nowej zabawy według pomysłu nauczyciela. – dzieci siedzą w kole, a nauczyciel wydaje polecenia:
- - „Wstaną na nodzi te dzecë, chtërne mają dzys òblokli spòrtowé bùksë” - Pòdskòczą trzë razë
- - „Wstaną na nodzi te dzecë, chtërne mają dzys na nogach stâpczi”- Zrobią òbrót

Nauczyciel wypowiada dalsze zdania według swojego pomysłu.

Dzél VII “Lubiã mòją chëcz”

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania
2	Wies, garda, gmina i kréz.	<ul style="list-style-type: none"> • Mapa Kaszub • Pomorskie ABC przestrzeni – słownik ilustrowany • napisy z nazwami kierunków świata: norda, pòrénk, pòlnié, zapòd. • Napisy: wies, garda, gmina, kréz • Arkusz papieru 	<ul style="list-style-type: none"> • Oglądanie mapy przedstawiającej region Kaszubski. • Zwrócenie uwagi na położenie Kaszub względem kierunków świata, a także na to w jaki regionie żyjemy. • Odszukanie w słowniku hasła dotyczącego dzisiejszego tematu - wies. • Zapoznanie dzieci z nazwami wies, garda, gmina, kréz. • Określenie gdzie dzieci mieszkają oraz oznaczenie miejsca na mapie. • Zapisanie do zeszytu zdań. Jô nazêwôm sã.....Mieszkóm we wsê/ gardze..... w gminie..... w krézu..... • Stworzenie z dziećmi mapy Kaszub. • Zaznaczenie swojego miejsca zamieszkania, gminy oraz powiatu.
2	Kocham moje miejsce na ziemi. Ciekawostki w mojej miejscowości.	<ul style="list-style-type: none"> • Napis CHĚCZ • Mapa Kaszub stworzona przez dzieci na poprzednich zajęciach. • Zbiory nauczyciela: informacje dotyczące ciekawych miejsc w swojej miejscowości. • Kartki papieru A4 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrokowe utrwalenie na mapie mojego miejsca zamieszkania. • Wyjaśnienie znaczenia słowa chęc • Rozmowy dotyczące swojej miejscowości. • Mój plan miejscowości - praca indywidualna plastyczna.
1	Lubię mój dom. Moje ulubione domowe miejsca.	<ul style="list-style-type: none"> • Pomorskie ABC przestrzeni – słownik ilustrowany. • Alojzy Nagel „Malinczi plachc” 	<ul style="list-style-type: none"> • Wspólne odczytanie utworu. • Wyjaśnianie niezrozumiałych słów. • Zapisanie do zeszytu oraz wyjaśnienie wyrazów: Bòlt: Bałtyk – morze, Redënia- Radunia – rzeka, mòwa starków – mowa dziadków – kaszubska mowa. • Praca ze słownikiem - oglądanie ilustracji przedstawiającej różnego rodzaju domy.

			<ul style="list-style-type: none"> Zabawa „Kalambury” - przedstawienie za pomocą gestów zajęcia, które wykonujemy w ulubionym miejscu znajdującym się w domu.
2	Kocham moje rodzeństwo.	<ul style="list-style-type: none"> Napisy: Familiô (Rodzëna) mëma, tatk, sostra, brat, starka, stark, półsostra, półbrat Kaszebizna dlô nômlodszych – ilustracja przedstawiająca rodzinę 	<ul style="list-style-type: none"> Wspólnie tłumaczą słowa widniejących na tablicy. Oglądanie ilustracji przedstawiającej rodzinę. Tłumaczenie definicji "Familiô". Zapisanie w zeszycie słów Familiô, brat, sostra- tłumaczenie na język polski. Wspólne układanie piosenki o rodzeństwie (melodia dowolna).
1	Kocham moich rodziców.	<ul style="list-style-type: none"> Napisy : mëma, tatk B. Sychta – „Kaszëbą bëł mój tatk" 	<ul style="list-style-type: none"> Zwrócenie uwagi na sposób napisania słowa MËMA. Wytłumaczenie zasad gramatycznych. Odczytanie utworu. Zwrócenie uwagi na symboliczność wiersza. Wyjaśnienie niezrozumiałych słów. Za co kòchóm mòjã mëmã i mòjégò tatk – Rozmowy o naszych rodzicach. Tłumaczenie oraz zapisywanie do zeszytu zdań z wykorzystaniem czasowników.
1	Kocham moich dziadków.	<ul style="list-style-type: none"> Napisy : stark, starka Wiersz - Jan Trepczyk „Stark" A. Nagel „Starka” Kapelusz, chustka, laska 	<ul style="list-style-type: none"> Zwrócenie uwagi na napisy: starka, stark. Objasnienie ich. Wybranie z pośród uczniów starka i starci. Wykorzystanie przyniesionych rekwizytów. Przebranie dzieci za dziadka i babcie. Wspólne odczytanie utworów. Rozmowy na temat naszych dziadków. Zwrócenie uwagi na konieczność pomocy naszym dziadkom oraz starszym osobom, którzy nie mają bliskich krewnych, a także o konieczności dbania o miejsca pamięci naszych bliskich. „Jestem moim dziadkiem, jestem moja babcia” – zabawa naśladowcza.
1	Kocham moje domowe	<ul style="list-style-type: none"> Jan Piepka "Mój kot" 	<ul style="list-style-type: none"> Odczytanie utworu. Rozmowy dotyczące naszych domowych pupili.

zwierzątka.	<ul style="list-style-type: none"> kontur: kot- kòt, pieska - tusz, , żółw - żółw, chomik - chomik Kolorowa kartka papieru A4 	<ul style="list-style-type: none"> Wybór przez dzieci wybranego zwierzątka. Rysowanie palcem po śladzie konturu zwierząt. Wycinanie konturów i kolorowanie według pomysłu dzieci. Przyklejanie wyciętych konturów na kartkę. Podpisywanie zwierząt po kaszubsku.
-------------	---	--

Liczba lekcji: 9

MATERIAŁY DODATKOWE

Lekcja 6,7

- Nauczyciel przed zajęciami wiesza kartki z napisami na tablicy tak, aby nie było widać co jest napisane. W trakcie zajęć odsłanianie je. Wspólnie tłumaczą słowa.

Lekcja 8

- Tłumaczenie oraz zapisywanie do zeszytu zdań z wykorzystaniem czasowników:

Moja mama ma na imię..... i pracuje jako.....

Mój tata ma na imię.....i pracuje jako.....

Dzél VIII“ Lubiã kaszëbsczé zwëczì”

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania
2	Wielki Post na Kaszubach.	<ul style="list-style-type: none"> https://www.kaszubi.pl/o/gdynia/artykulmenu?id=495 – wybrane fragmenty Arkusze papieru <p>Na następna lekcje dzieci przynoszą: kolorowy papier, cekiny, wstążki.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Odczytanie wybranych fragmentów dotyczących Wielkiego Postu na Kaszubach. Wspólne rozmowy – porównywanie Wielkiego Postu dawniej i dziś. Praca zbiorowa - stworzenie plakatu o Wielkim Poście na Kaszubach.

2	Koszyczek wielkanocny.	<ul style="list-style-type: none"> • Informacje dotyczące potraw wkładanych do koszyczka wielkanocnego • https://www.youtube.com/watch?v=EukfLe7yhkk • kolorowy papier, wstążki, cekiny • napis JASTRĚ dla każdego ucznia 	<ul style="list-style-type: none"> • Odczytanie symboli związanych z koszyczkiem wielkanocnym • Mój koszyczek - praca przestrzenna.
2	Tradycje kaszubskie związane z dëgùsama.	<ul style="list-style-type: none"> • Alojzy Nagel – Zajc i trusë • Dëgùsë- Aleksander Labuda • kontur -Zająca • plastelina 	<ul style="list-style-type: none"> • Odczytanie opowiadania. • Wyjaśnienie niezrozumiałych słów. • Rozmowa na temat utworu. • Jak to je z tima dëgùsama i zajkiem? - wspólna rozmowa na temat tradycji na Kaszubach. • Dëgùsë – odczytanie utworu. • Zapisanie w zeszycie słów : zwëk, Wiòlgò Noc, Jastrë, zajk, trus, dëgùsë, jòjkò. Tłumaczenie z języka kaszubskiego na polski. • Wyklejanie zająca plasteliną.

Liczba lekcji: 6

MATERIAŁY DODATKOWE:

Lekcja 3,4

- Mój koszyczek - praca przestrzenna. Składanie koszyczka według instrukcji nauczyciela bądź zamieszczonej na stronie internetowej. Ozdabianie koszyczka wielkanocnego. Doczepianie wstążeczek, cekinów i napisu JASTRĚ.

Dzél XI“ Lubiã dobrze zjesc”

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania
1	Śniadanie, obiad, podwieczorek i kolacja. Najważniejsze posiłki dnia.	<ul style="list-style-type: none"> J. Mamelski – Mòltèch Słownik Marzena Dembek „Mój słowôrz” karta pracy -wykreślanka z nazwami kaszubskich posiłków 	<ul style="list-style-type: none"> Wspólne odczytanie utworu J. Mamelskiego. Tłumaczenie niezrozumiałych słów. Rozmowa na temat dzisiejszego tematu. Odszukanie w słowniku wyrazów związanych z lekcją. Zapoznanie z nowymi wyrazami. Przepisywanie najważniejszych posiłków dnia do zeszytu. Tłumaczenie z języka kaszubskiego na polski. Powtarzanie wyrazów za nauczycielem. Wypełnianie kart pracy.
1	Co jadamy na śniadanie?	<ul style="list-style-type: none"> karta pracy: napisy oraz ilustracje: prażnica, chléb, tomata, sér, gùrczi, wòrztà, masło, twaróg kartki A4 dla każdego ucznia. Napis : FRISZÈK - RENIK 	<ul style="list-style-type: none"> Odczytanie przez uczniów napisu FRISZÈK – RENNIK. Rozmowa na temat tego, co jadamy na śniadanie. Układanie napisów do odpowiedniej ilustracji. Wklejanie na kartkę A4. Zabawa „Cicho, ciszej”
1	Co jadamy na obiad?	<ul style="list-style-type: none"> Napis – Pòłnié Napisy: Brzadowô zupa, fritczi, miãso, kòtlet, bùlwë, sałôtkà <p>Na następne zajęcia dzieci przynoszą po jednym ulubionym owocu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Nauczyciel przedstawia napis - Pòłnié. Scenki teatralne “Posiłki dnia” z wykorzystaniem napisów.

1	Co jadamy na podwieczorek?	<ul style="list-style-type: none"> Owoce Napis „Pòdwiészòrk” 	<ul style="list-style-type: none"> Oglądanie owoców przyniesionych przez uczniów. Nazywanie owoców. Wyjaśnienie znaczenia słowa <i>pòdwiészòrk</i>. Spożywanie przyniesionych owoców. Zwrócenie uwagi na prawidłową dietę która powinna zawierać owoce i warzywa. “Brzòdowò salòtka ” - zabawa.
1	Co jadamy na kolację?	<ul style="list-style-type: none"> Napis :Wieczera Karta pracy z lukami do uzupełnienia. 	<ul style="list-style-type: none"> Wyjaśnienie znaczenia słowa <i>wieczera</i>. Uzupełnianie kart pracy. Wybór odpowiedniej odpowiedzi.
2	Piramida zdrowego żywienia.	<ul style="list-style-type: none"> Duży napis Jòda Wanoga z dëchama”- słownik ilustrowany Zadanie z lukami do uzupełnienia – litera ô- produkty żywieniowe np. sòlata Tomasz Fopke “Spòrtë-szpòrtë” 	<ul style="list-style-type: none"> Odszukanie w słowniku piramidy zdrowego żywienia „Dlòcze wòrt dbac ò to, co jém?”- rozmowa kierowana pytaniami nauczyciela. Analiza słowa Jòda- przypomnienie zasad pisowni ô. Uzupełnianie luk. Wspólne odczytanie utworu dotyczącego sportu i żartów. Tłumaczenie niezrozumiałych słów. Zapisanie do zeszytu wyrazów: spòrt, bala, kòło, miónczi. Przetłumaczenie na język polski Rozmowy dotyczące konieczności dbania o kondycję fizyczną. Sport to zdrowie - zadania w grupach.
2	Mój wolny czas.	<ul style="list-style-type: none"> Dowolne przybory służące do wykonania pracy plastycznej. Ewa Warmowska – „Wëliczónka” 	<ul style="list-style-type: none"> Czedë mómë czas na òdpòczink, a czedë na robòta?, Dlòcze wòrt dobrze rozplanowac swój dzień? - rozmowa na zadany temat . Co robię w wolnym czasie - praca plastyczna . Ustny opis obrazka za pomoca czasowników np.: gróm w balã, skòczã na skòczónce, gróm na kòmputrze. Cichy odczyt utworu. Nauka rymowanki.

Liczba lekcji: 9

MATERIAŁY DODATKOWE:

Lekcja 2

- Zabawa „Cicho, ciszej” - nauczyciel prosi uczniów aby ustawili się tyłem do niego. Wymawia wyrazy poznane na dzisiejszej oraz poprzedniej lekcji. Uczniowie uważnie się im przysłuchują i odpowiadają co usłyszeli. Początkowo wyrazy wypowiedane są „głośniejszym szeptem” natomiast z czasem coraz ciszej i ciszej. Wygrywa dziecko, któremu uda się usłyszeć jak najwięcej wyrazów.

Lekcja 3

- Scenki teatralne “Posiłki dnia” Nauczyciel rozkłada na stole przygotowane napisy i prosi kilkoro uczniów, aby przedstawili krótką scenkę dotyczącą najważniejszego posiłku dnia – obiadu wybierając jeden wyraz znajdujący się na stole. Przykładowy dialog:

-Fräckù, co të bë dzysò zjòdł na pòłnié?

-Jò móm chãc na fritczi i miãso.

- A të dzeckò, na co môsz dzysò chãc?

-Jò móm chãc na salòtkã.

- To jidzemë robic.

Zabawę powtarzamy tak długo, aż wszystkie dzieci wezmą w niej udział.

Lekcja 4

- “Brzòdowò salòtkã ” - zabawa. Dzieci siadają na krzesłach, tworząc koło. Nauczyciel wybiera osobę prowadzącą. Pozostałe dzieci odliczają kolejno od 1 do 3 a nauczyciel przypisuje każdemu numerkowi jakiś owoc np. 1 to krëszka, 2 to slëwka, 3 to jabkò. Osoba prowadząca staje na środku kręgu i wymienia jakiś owoc np. krëszka, wtedy dzieci, które posiadają ten „znaczek” wstają i zamieniają się miejscami. Jeśli pada hasło „brzadowò salòtkã” wszyscy w dowolny sposób zamieniają się miejscami.

Lekcja 5 Uzupełnianie kart pracy:

- „Wieczorã sòdóm..... (sóm/z familiã) do wieczerzë.
- Na wieczerzã pijã.....(mlékò/aratã). Baro lubiã jesc chłéb z masłã i(gùrkã/tomatã) ale téz z (jòjã/wòrzgå). Mòja starka na wieczerzã robi baro dobrã zupã(mlécznã/brzadowã).

Lekcja 6,7

- Sport to zdrowie - zadania w grupach. Nauczyciel dzieli uczniów na cztery grupy. Każda z nich wymyśla po dwa zadania związane z ćwiczeniami. Słowną instrukcje ćwiczeń dzieci udzielają po kaszubsku.

Dzél X „Lubiã òdpòczink”

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania

2	Nasze morze.	<ul style="list-style-type: none"> • Witold Bobrowski, Katarzyna Kwiatkowska – Kaszëbsczé abecadło • Słownik „Wanoga z dëchama” • Pomorskie ABC przestrzeni – słownik ilustrowany. • Napis “MÒRZE, BÔLT, ÒSTRÓW, PIEGLËSZCZE, STRĄD” • https://www.youtube.com/watch?v=p4G8FerXy_E 	<ul style="list-style-type: none"> • Praca z książką Kaszëbsczé abecadło – znalezienie kolorowej mapy. • Odszukanie miejscowości nadmorskich i nazwy morza Bałtyckiego– • Pomorskie ABC przestrzeni - odszukanie w słowniku haseł dotyczących dzisiejszego tematu. • Praca ze słownikiem „Wanoga z dëchama"- odszukanie napisów przedstawionych na tablicy, tłumaczenie wyrazów z języka kaszubskiego na polski, zapisanie w zeszytcie. • Co warto wiedzieć o Bałtyku? - film edukacyjny • Utrwalenie kierunków świata.
2	Nasze jeziora.	<ul style="list-style-type: none"> • Krajobrazy kaszubskich jezior – zbiory nauczyciela, • Pomorskie ABC przestrzeni – słownik ilustrowany. • Mapa kaszubskich jezior • Napisy oraz ilustracje: wädka, czółno, rëbë, szczëka, òkùnk, płotka, lészcz, plac do kąpaniò abò pieglëszcze • Rymowanka: Pomerania, nr. 6 (czerwiec), 2018 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oglądanie ilustracji przedstawiające kaszubskie jeziora, określanie miejsc na mapie, praca ze słownikiem. • Co można robić nad jeziorã?- rozmowa. • Odczytanie przygotowanych napisów. • Kalambury – zabawa. • Nauka rymowanki i wspólna zabawa:
1	Nasze Kaszuby.	<ul style="list-style-type: none"> • Mapa kaszub • https://www.youtube.com/watch?v=Nw4m0c9UAXA • farby, kartki A4 	<ul style="list-style-type: none"> • Określanie granic Kaszub • Oglądanie filmu dotyczącego promocji regionu kaszubskiego • Gdzie chciałbyś spędzić wakacje na Kaszubach?– indywidualne przemyślenia dzieci • „Mój kaszubski krajobraz?”- praca plastyczna

1	Mój wolny czas w domu.		<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy na temat tego, jak można spędzić wolny czas w domu i czy zawsze trzeba jechać na wakacje? • Wspólne tłumaczenie zdań na język kaszubski: bawić się z rodzeństwem, pomagać rodzicom i dziadkom, grać w gry planszowe, karciane, jeździć na rowerze, kąpać się w jeziorze, łowić ryby. • Zapisanie zdań w zeszycie. • Utrwalenie poznanych zabaw
1	Czas na odpoczynek.	<ul style="list-style-type: none"> • Napisy: òdpòczink, latné ferie, wanożëc • Ewa Warmowska „Toczki wanożnik” 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa na temat zbliżających się wakacji. • Odczytanie napisów. • Tłumaczenie z języka kaszubskiego na polski, zapisywanie w zeszycie. • Odczytanie tekstu. Tłumaczenie niezrozumiałych słów. • Malowanie ilustracji do wiersza.

Liczba lekcji: 7

MATERIAŁY DODATKOWE:

Lekcja 2,3

- Kalambury – zabawa. Nauczyciel dzieli dzieci na dwie grupy. Każda z nich naradza się: Co ciekawego można robić nad jeziorem? i przedstawia to za pomocą ruchu i gestu. Przeciwna drużyna odgaduje o jakie czynności chodzi.
- Nauka rymowanki i wspólna zabawa:

Jedno dzeckò sòdò na westrzódkù a reszta gòdò:

Antek, Antek, gdzie të jes?

Nad rzéką.

A co të tam robisz?

Rëbë so łowiã.

A jacé?

Òkùnczi i płotczy.

A wiele të jich môsz?

20 kilo. (Szkòłownik pòdówò lëczbã òd 1- 30)

A chto mò cë pòmòc je zaniesc dodóm?

Kamila..... (Dzeckò gòdò chto mò przinć do niegò)

- Razã ze wszëtczima liczi do dwadzesce, pòtemù sã zmieniwò.

Klasa II: liczba godzin 82.

Plan dydaktyczny

Klasa III

Dzél I „Lubiã wspominać”

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania
1	Czas na wspomnienia z wakacji,	<ul style="list-style-type: none">• Rymowanka na powitanie „Jò jem”• Zabawa ruchowa „Dòjmë sobie rãce” - tekst dla każdego ucznia	<ul style="list-style-type: none">• Powitanie dzieci rymowanką.• Zapoznanie uczniów z tekstem zabawy.• Wklejanie tekstu do zeszytu.• Zabawa ruchowa „Dòjmë sobie rãce”
2	Jaczi?, Jakò?, Jaczé?	<ul style="list-style-type: none">• Janusz Mamelski - „Diktando”	<ul style="list-style-type: none">• Zabawa Jakò to mò farwã?

	poznają nowe zadania		<ul style="list-style-type: none"> • Wysłuchanie wiersza Janusza Mamelskiego. • Rozmowy na jego temat. • Zwrócenie uwagi na trudność gramatyki i ortografii języka kaszubskiego. • Powtarzanie słów podobnych w wymowie i pisowni. • Krótka notatka o przymiotnikach. • Praca w grupach. Każda z nich wymyśla po 5 krótkich zdań z przymiotnikami.
2	To nie moje czasy. Wiadomości o dawnych domach.	<ul style="list-style-type: none"> • Strony internetowe Skansenu we Wdzydzach Kiszewskich i Klukach • Ilustracje przedstawiające dawne domy budownictwa: zrębowego, szachulcowego i szkieletowego. • Pomorskie ABC przestrzeni – słownik ilustrowany • Napisy: chëcz, torfnik, chlëw, strzëna, jizba, sklep, stëdniô, kùrnik, stodoła, dóm. • 2xArkusz papieru z namalowanym szkicem dawnego domostwa kaszubskiego, farby 	<ul style="list-style-type: none"> • Spacer wirtualny po stronach internetowych Skansenów. • Oglądanie zabytkowych domów oraz obejść wokół nich. • Zwrócenie uwagi na charakterystyczne cechy dawnego budownictwa. • Odszukanie w słowniku hasła dotyczącego dzisiejszej lekcji – budownictwo szachulcowe. • Praca w grupach. Każda z nich otrzymuje arkusz papieru z namalowanym szkicem domu. Zadaniem dzieci jest pomalowanie ilustracji oraz podpisanie jej. Pomocne będą napisy zawieszane na tablicy.
2	To nie moje czasy. O dawnych sprzętach domowych.	<ul style="list-style-type: none"> • Duże napisy oraz ilustracje: platizer, kara, czerzenka, plecónka, szchanie, klëka, czipka, kólkò, dwòjôczy • Karty pracy: ilustracje oraz napisy dla każdego ucznia: platizer, kara, czërzenka, plecónka, szchanie, klëka, czipka, kólkò, dwòjôczy 	<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa : Cëpło, zëmno • Oglądanie filmu o kaszubskich pamiątkach – wybrane fragmenty • Rozmowa na temat tego, jak ludzie radzili sobie zanim wymyślono nowoczesne sprzęty. • Wspólne dopasowywanie napisów do ilustracji. • Praca indywidualna. Każdy uczeń otrzymuje napisy oraz ilustracje, dopasowuje je do siebie i wkleja do zeszytu.

		<ul style="list-style-type: none"> Film – Rupieciarze- https://www.youtube.com/watch?v=LSBir_ZLm-U – wybrane fragmenty <p>Lekcja może odbyć się w terenie np.</p> <p>Zamek Bytów</p> <p>Muzeum w Kartuzach</p> <p>Bielickowo – zbiory prywatne pana Czesława Bielickiego - Kawle Dolne</p> <p>Jeżeli szkoła posiada izbę regionalną to korzystamy z własnych zasobów.</p>	
3	Liwk, szorc, czepc. O stroju ludowym.	<ul style="list-style-type: none"> Strój kaszubski; damski oraz męski żukowski Witold Bobrowski, Katarzyna Kwiatkowska „Kaszëbsczé abecadło” - „Cotczënë czarë” Ilustracje kwiatów kaszubskich: tulipan, stokrotka, róża, rozeta. Blok techniczny w 7 kolorach. 	<ul style="list-style-type: none"> Oglądanie przyniesionego stroju. Zwrócenie uwagi na 7 kolorów haftu żukowskiego. Wyróżnienie charakterystycznych elementów stroju: liwk, czitel, bótë, czepc, szorc, skòrznie, bùksë, kòszla. Odsłuchanie utworu czytanego przez nauczyciela. Wyjaśnienie niezrozumiałych słów. Rozmowa na temat utworu i na temat tego, skąd wziął się haft kaszubski. Zapoznanie dzieci z podstawowymi kwiatkami kaszubskimi. Praca plastyczno-techniczna. Przy pomocy nauczyciela tworzenie kwiatów kaszubskich z bloku technicznego.
1	To nie moje czasy. Zabawki moich dziadków.	<ul style="list-style-type: none"> Napis: Bawidlà, Pùpa, miedwiédzk, klocczi, krąg do kùlaniô, pùpczëny 	<ul style="list-style-type: none"> Czym sã bawilë czedës dzecë? - próba odpowiedzi na zadane pytanie Cichy odczyt tekstu przez dzieci.

	<p>bùdinëszk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ilustracje przedstawiające zabawki naszych dziadków. • Ewa Warmowska – „Jiwer z pùpką” 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwrócenie uwagi na prawidłową artykulację kaszubskich głosek. • Rozmowa na temat tekstu. Tłumaczenie niezrozumiałych wyrazów. • Odczytanie napisów zamieszczonych na tablicy. • Tworzenie ilustracji do wyrazów zapisanych na tablicy, podpisanie obrazków.
--	---	--

Liczba lekcji: 11

MATERIAŁY DODATKOWE:

Lekcja 1

- : Jô jem Ana. Witóm Ce, fejn dzén dzys je. Uczniowie kolejno witają się wymawiając swoje imię.
- Zabawa ruchowa „Dôjmë sobie rãce”

Uczniowie dobierają się w pary. Stoją naprzeciwko siebie, śpiewają i ruchem naśladowują to co dzieje się w piosence:

Dôjmë sobie rãce i zròbmë swòje kòło

I brzëch do brzëcha i ùchlò do ùcha i tak do biòlégò dnia

Wic bawmë sã, wic bawmë sã, zabawa nas nic nie kòsztëje

Wez rãczci dwie, tej kòsnij w nie

Mùzyka niech nóm grô”

Lekcja 4,5

- Zabawa Jakô to mô farwã?- na początku zajęć nauczyciel przedstawia dzieciom zabawę związaną z przymiotnikami. Gra polega na wymyśleniu jakiejś rzeczy z danej kategorii np. zwierzęta i opowiedzeniu o niej tak, żeby dzieci mogły odgadnąć o jaką rzecz chodzi i podać kolor np.; kategoria: brzôd

„Ten brzôd je ôkrãgli, rosce na drzewie, mô môlé pestczy, czasã je słodczy a czasã kwasny, nôlepi smakô ôb jesén, mòzna z niego robic kùcha” - jabkò, farwa: czerwionô, zelonô, zòltô,

- Krótka notatka o przymiotnikach. Jaczi? - jaki? - rodzaj męski – zelony liwk, Jakô?- jaka? -rodzaj żeński – biòlò kòszla, Jaczé? - jakie? - rodzaj nijaki - môlé dzeckò.

Lekcja 6,7

- Podział dzieci na dwie grupy. Każda z nich otrzymuje arkusz papieru z namalowanym szkicem domu. Zadaniem dzieci jest pomalowanie ilustracji oraz podpisanie jej. Pomocne będą napisy zawieszane na tablicy.

Lekcja 8

- Zabawa Cëpło, zëmno. Nauczyciel przed zajęciami chowa napisy w różnych miejscach w sali. Uczniowie odnajdują napisy za pomocą instrukcji słownej: ciepło – oznacza,

że zbliżają się do danego napisu, zimno że się oddalają.

Dzél II "Lubiã sã rëszac"

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania
2	Sport to zdrowie więc ruszajmy po przygodę	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst piosenki Tomasz Fopke – Jem nôlepszi • Kaszubskie napisy oraz objaśnienia - ridowanie – jazda konna, kòszowô bala - koszykówka, płiwanié - pływanie, rãcznô bala - piłka ręczna, bieganie - bieganie, kòlarstwò, nożnô bala - piłka nożna. • Ilustracje przedstawiające po jednej sławnej osobie z kategorii sportów wyżej wymienionych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysłuchanie piosenki „Jem nôlepszi”. Rozmowa na jej temat. Objasnienie niezrozumiałych słów. • Wklejenie tekstu do zeszytu. • Wspólne odczytanie. • Czemù sã gòdô, że spòrt to zdrowie?- rozmowa na zadany temat. • Odczytanie napisów umieszczonych na tablicy. Objasnienie słów. • Dopasowywanie z pomocą nauczyciela ilustracji sławnych sportowców do napisów umieszczonych na tablicy. • Nauka I i II zwrotki piosenki oraz refrenu.
2	Biegam, biegam, podskakuje no i dobrze się z tym czuję	<ul style="list-style-type: none"> • Piosenka “Jem nôlepszi” • Ewa Warmowska „Wëliczónka” 	<ul style="list-style-type: none"> • Powtórzenie słów I i II zwrotki piosenki oraz refrenu „Jem nôlepszi”. • Odczytanie utworu Ewy Warmowskiej. • Przetłumaczenie wyliczanki na język polski. • Jaczi spòrt nôbarzi lubisz?- rozmowa na zadany temat • Zabawa “ Powtórz za mną” • Przedstawienie zasad gry „Dwa ognie” w języku kaszubskim. • Wspólna zabawa.

3	Taniec to też ważna sprawa, więc zatańczmy dziś Marëszkã.	<ul style="list-style-type: none"> • Danuta Pioch – Najô domczëzna str. 98 • Tekst piosenki „Marëszka” dla każdego ucznia. • https://www.youtube.com/watch?v=v_Gyun04duQ 	<ul style="list-style-type: none"> • Odczytanie tekstu o tańcach. • Wytlumaczenie niezrozumiałych słów. • Przedstawienie tańca Marëszka. • Rozdanie tekstów do wklejenia w zeszyt. Wspólne odczytanie tekstu. • Nauka tańca.
2	Nasi mistrzowie dla nas startują, a kibice im mocno kibicują	<ul style="list-style-type: none"> • https://www.youtube.com/watch?v=2O-98hCQZlQ • Wykreślanka dla każdego ucznia z różnymi kategoriami sportu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Odsłuchanie transmisji biegu Angeliki Cichockiej. Rozmowy na temat emocji panujących na stadionie. • Chto to je méster spòrtu? - próba odpowiedzi na zadane pytanie. • Wykreślanka. Indywidualna praca
1	Trzeba bardzo dbać o zdrowie, więc po ruchu trochę pojem.	<ul style="list-style-type: none"> • Napisy: frisztëk, pòdpòłnik, pòłnié, pòdwiëczòrk, wieczërza, prażnica, brzadowô zupa, slédz w smiotanie. • „Wanoga z dëchama” - słownik kaszubski. <p>Na następną lekcję dzieci przynoszą: - czarno-białe gazety</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Piramida zdrowego żywienia – praca ze słownikiem. • Przypomnienie zasad zdrowego odżywiania, • Utrwalenie nazw najważniejszych posiłków dnia oraz niektórych potraw kaszubskich, • Pisanie z pamięci słów wykorzystanych podczas dzisiejszej lekcji.

Liczba lekcji: 10

MATERIAŁY DODATKOWE:

Lekcja 3,4

- Zabawa “ Powtórz za mną”
- Postępowanie uczniów według słownej instrukcji (bądź według pomysłu nauczyciela) np.:

„Pòdnies prawã rãkã i lewã nogã.”

„Pòdnies lewą rãkã i prawą nogã.”

„Pòdskòcz 5 razë.”

„Zegnij sã w przòdk 10 razë”

Dzél III "Lubiã dobrze znac siebie"

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania
2	Mòje nodzi	<ul style="list-style-type: none">Ewa Warmowska – „To jô”- wiersze dla każdego ucznia.Kaszëbizna dlô nômlòdszich – ilustracje przedstawiające części ciałakontury chłopca i dziewczynkiNapis JÔczarno-białe gazety	<ul style="list-style-type: none">Prezentacja ruchowa wiersza.Wklejanie tekstu do zeszytu.Wspólna nauka wiersza.Przypomnienie zasad pisowni ôOglądanie ilustracji przedstawiających części ciała. Nauka prawidłowej wymowy poszczególnych części ciała.Wyklejanie konturów gazetą czarno-białą.Podpisanie przygotowanej ilustracji kaszubskimi nazwami części ciała.
2	Mòje lëpë	<ul style="list-style-type: none">Ewa Warmowska – „To jô”Napis : LËPË	<ul style="list-style-type: none">Utrwalenie wiersza „To Jô”- Ewy WarmowskiejWyjaśnienie znaczenia słowa LëpëUtrwalenie zasad pisowni ëWspólne wymyślanie piosenki o częściach ciała na znaną melodię „Gdzie strumyk płynie z wolna”
2	Mòje ùszë	<ul style="list-style-type: none">Ewa Warmowska – „To jô”Napis ÛSZË„Mój słowòrz” Marzena Dembek	<ul style="list-style-type: none">Utrwalenie wiersza „To Jô”- Ewy WarmowskiejZabawa „Ûważno słëchòj ”Chto mô ùszë? - burza mózgów. Nauczyciel wiesza na tablicy wyraz ùszë. Zadaniem dzieci jest dopisanie jak największej ilości wyrazów, które kojarzą nam się z uszami.

		Na następną lekcję dzieci przynoszą: - kawałek brystolu i długą wykałaczkę.	<ul style="list-style-type: none"> Zadanie w parach z pomocą słownika: Stworzenie krzyżówki. Głównym hasłem będzie wyraz ùszë.
1	Mòje rãce	<ul style="list-style-type: none"> Ewa Warmowska – „To jô” Napis RĂCE Rozsypanka wyrazowa. 	<ul style="list-style-type: none"> Utrwalenie wiersza „To Jô”- Ewy Warmowskiej. Przedstawienie napisu. Utrwalenie zasad pisowni ä. Układanie zdań z rozsypanki wyrazowej Wklejanie zdań do zeszytu.
2	Mój brzëch	<ul style="list-style-type: none"> Ewa Warmowska – „To jô” Karta pracy z lukami do uzupełnienia. 	<ul style="list-style-type: none"> Utrwalenie wiersza „To Jô”- Ewy Warmowskiej. Malowanie obrazka według słownej instrukcji nauczyciela. Uzupełnianie kart pracy w odpowiedniej formie gramatycznej. Zabawa na melodie i reguły tańca : „Tańczymy labada”. Nauczyciel w miejsce polskich nazw części ciała wypowiada nazwy kaszubskie.

Liczba lekcji: 9

MATERIAŁY DODATKOWE:

Lekcja 1,2

- Prezentacja ruchowa wiersza. Nauczyciel zaprasza jednego ucznia do prezentacji wiersza. Czyta tekst, a zadaniem dziecka jest pokazanie części ciała wymienionych w wierszu.

Lekcja 5,6

- Zabawa „Ùważno słëchôj ”. Prosi dzieci, aby odwróciły się tyłem do tablicy. Wymawia szeptem wyrazy związane z ciałem. Ich zadaniem jest uważne słuchanie i odgadnięcie jak największej ilości wyrazów.

Lekcja 7

- Układanie zdań z rozsypanki wyrazowej z pomocą nauczyciela np.

Móm mólą sostrã. Nazéwó sã Aneczka. Je tak mólô, że ni mô włosków. Mô dwie môle rãczci, dwa ùszka, óczka, lëpë i nos. Baro mòcno ją kòchóm.

Lekcja 8,9

- Zadanie na koncentrację:

Na strzodkù kartczy namaluj kòło. Nad wiòldzim kółka - miëszki kòłeczko. W nim dwa òczka, nos i lëpë. Z prawy i lewy stronë namaluj ùszë. W wiòldzim kòle namaluj pãpk, a nizi dwie nodzi, chternë

wężdrzą jak chléb. Namaluj téż dwie rãce chtérne wężdrzą jak nodzi. Nad òbròzkã napisz **MIEDWIÉDK** Pòfarwěj òbròzk.

- Uzupełnianie kart pracy w odpowiedniej formie gramatycznej.

Móm dwie (rãka)..... i dwie (noga)..... .

Na głowie móm wiele (włosë)..... farwë bruny. Mòje (òkò) sã farwë mòdri a na strzodkù (skarn)..... je mój (nos)..... . Na (brzëch)..... móm mòli (pãpk)..... .

•

Dzél IV " Lubiã zwierzãta”

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania
1	Renifery Św. Mikołaja – czyli o zwierzątkach, które ciągną sanie	<ul style="list-style-type: none"> • Zagadka o reniferze • Ilustracja przedstawiająca renifery. • Karta pracy: ilustracja przedstawiająca renifera wraz z opisem części ciała zwierzęcia. • Napisy: sechrzel, tēpa, ùszë, pótë, nosk, òczë, rodzi, krzebt, lëb 	<ul style="list-style-type: none"> • Przedstawienie zagadki. • Przedstawienie zwierzęcia na ilustracji. • Dopasowanie napisów do części ciała. • Uzupełnianie kart pracy. Łączenie nazw części ciała zwierzęcia z odpowiednią ilustracją. • Kolorowanie ilustracji.
2	Zwierzątka leśne	<ul style="list-style-type: none"> • Zagadki o leśnych zwierzątkach • Jerzy Samp - Mrówka i Skòczk 	<ul style="list-style-type: none"> • Odczytanie zagadek o leśnych zwierzętach. • Jakie zwierzęta spotkasz zima w lesie? Jak należy o nie dbać? - rozmowa na zadany temat. • Odczytanie utworu Jerzego Sampa. Refleksje dotyczące utworu. • Podział dzieci na dwie grupy. Układanie prośby Skòczka do Mrówczy. Odczytanie przygotowanych prośb.
1	Owieczka, baranek, osiołek u stóp Pana Jezuska	<ul style="list-style-type: none"> • Narodzenie Pana Jezusa – fragment Biblii 	<ul style="list-style-type: none"> • Odczytanie fragmentu Biblii. • Rozmowy na temat Narodzenia Pana Jezusa.

		<ul style="list-style-type: none"> przetłumaczonej na kaszubski • kaszubskie obyczaje związane z Bożym Narodzeniem – zbiory prywatne nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> • Przypomnienie obyczajów związanych z Bożym Narodzeniem
3	Mój dar dla Małego Boga.	<ul style="list-style-type: none"> • Tomasz Fopke – „Nieba sprzątanie” – teksty pastorałki dla każdego ucznia 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy dotyczące darów składanych przez Trzech Króli. • Mój dar dla Pana Jezuska – nauka pastorałki „Nieba sprzątanie”. • Przedstawienie pastorałki podczas uroczystości Szkolnej Bożego Narodzenia.

Liczba lekcji: 7

MATERIAŁY DODATKOWE:

Lekcja 1

- Przedstawienie zagadki. Na początku zajęć nauczyciel przedstawia zagadkę związaną z dzisiejszą lekcją np. Je to zwierz co mô szterë nodzi i rodzi. Krótczi ògón i czerwiony nos. W bôjkach wôzy Św. Mikòłaja.

Dzél V " Lubiã òdliczac czas"

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania
1	Już je znam, czyli o porach roku.	<ul style="list-style-type: none"> • Czapka, kolorowy szalik, kapelusz słomkowy, kalosze • Napisy: Zëma, Zymk, Lato, Jesén 	<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa: „Cepło, zëmno” • Rozmowa na temat wyszukanych rzeczy przyniesionych przedmiotów. • Odczytanie napisów umieszczonych na tablicy. • Zapisanie w zeszytcie nazw pór roku oraz stworzenie ilustracji kojarzących się dzieciom z daną porą roku.
2	Do dwunastu umiem liczyć.	<ul style="list-style-type: none"> • Alojzy Nagel – „Dwanòsce bracyńów” • Napisy: stëcznik, gromicznik, strëmiannik, lżëkwiôt, môj, 	<ul style="list-style-type: none"> • Odczytanie tekstu z podziałem na role. • Utrwalenie nazw miesięcy kaszubskich. • Utrwalenie liczebników. • Zapisanie nazw miesięcy kaszubskich do zeszytu.

		<p>czerwińc, lëpińc, zélnik, séwnik, rujan, lëstopadnik, gòdnik</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wykreślanka z nazwami miesięcy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Praca indywidualna -ułożenie dwóch zdań z wybranymi miesiącami kaszubskimi. • Wypełnianie karty pracy – wykreślanka
1	Dni tygodnia dobrze znam, więc policzę je raz dwa.	<ul style="list-style-type: none"> • Napisy: pòniedzòłk, wtórk, strzoda, czwiòrtk, piątk, sobòta, niedzela • Kartki A4 	<ul style="list-style-type: none"> • Utrwalenie dni tygodnia. • Co Wa robita òb całi tidzén?- rozmowa na zadany temat. • Zapisanie dni tygodnia do zeszytu. • Praca indywidualna plastyczna- “Mòje planë na weekend”.
2	Gòdzëna, minuta i wiertel - odmierzamy czas	<ul style="list-style-type: none"> • Napisy: gòdzëna, minuta, wiertel, zawczora, witra, pòwitrze, doba, sekùnda, pół gòdzëne, dzys, noc, całò gòdzëna, dzén • Małe karteczki dla każdego ucznia • Zegar • Pomerania nr 10.2018 – Najò Ùczba- Ana Knyba karta pracy - dodòwk nr 4, 5. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa „Rozmiejã liczëc” • Rozmowy dotyczące czasu z wykorzystaniem napisów. • Oglądanie zegara. Powtarzanie liczb znajdujących się na zegarze. • Objaśnienie zasad dotyczących korzystania z zegara. • Wypełnianie kart pracy dotyczących jednostek czasowych. • Zapisanie w zeszycie czterech godzin ustalonych przez uczniów.
2	Utrwalamy dziś liczenie odmierzając czas.	<ul style="list-style-type: none"> • Karty pracy związane z czasem – zbiory indywidualne nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> • Przypomnienie zasad dotyczących odmierzania czasu. • Wypełnianie kart pracy.

Liczba lekcji: 8

MATERIAŁY DODATKOWE:

Lekcja 1

- Zabawa: „Cepło, zëmno”. Nauczyciel przez zajęciami chowa w sali przyniesione materiały: czapka, kolorowy szalik, kapelusz słomkowy, kalosze. Uczniowie na hasło Cepło, zëmno szukają pochowanych rzeczy. Ciepło oznacza, że zbliżają się do celu, zimno że się od niego oddalają.

Lekcja 5,6

- Zabawa „Rozmiejã liczyć”- nauczyciel rozdaje dzieciom małe karteczki, na których uczniowie będą zapisywać poprawne odpowiedzi. Zadaje pytania związane z tabliczką mnożenia np.5x5.
- Rozmowy dotyczące czasu. Nauczyciel rozwiesza na tablicy napisy, które połączone są z dzisiejszym tematem.i zadaje pytania np. Fräckù wiele dobów mô gòdzëna?, Antek co të robił zawczora?. Ustalenie najważniejszych jednostek czasowych: godzina, minuta, sekunda.
- Objasnienie zasad dotyczących korzystania z zegara. (Nauczyciel wyjaśnia, że w języku kaszubskim czas określamy w układzie 12 – godzinowym a nie jak w polskim 24 godzinowym np. 8 gòdzëna rëno, 8 gòdzëna wieczór)
- Zapisanie w zeszycie czterech godzin ustalonych przez uczniów np 15.10 – dzesãc pò trzeci, 14.15 – wiertel pò drëdzi

Dzél VI „Lubiã kaszëbszi swiat dëchów i legend”

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania
1	Bòrowô Cotka – duch lasu.	<ul style="list-style-type: none">• A. D. Majkowsy – Werónka pòznówô kùlturã Kaszëb – „Bòrowô cotka –• Napis CZASNIK• Plastelina	<ul style="list-style-type: none">• Chto to je dëch?- rozmowa wprowadzająca.• Uważne słuchanie tekstu czytanego przez nauczyciela.• Rozmowy dotyczące tekstu. Tłumaczenie niezrozumiałych słów.• Odczytanie napisu umieszczonego na tablicy. Krótkie objaśnienie dotyczące czasowników.• Zapisanie w zeszycie pięciu samodzielnie wymyślonych czasowników.• Tworzenie z plasteliny Bòrowi Cotczy według opisu w książce.
1	Klabaternik - wodnym duchu.	<ul style="list-style-type: none">• A. D. Majkowsy – Werónka pòznówô kùlturã Kaszëb – „Klabaternik”• Zabawkowa łódź, czapka marynarska• plastelina	<ul style="list-style-type: none">• Wyznaczenie jednego ucznia na Klabaternika. Nałożenie czapki marynarskiej oraz podanie łodzi.• Wspólny odczyt utworu. Rozmowa na jego temat. Tłumaczenie niezrozumiałych słów.• „Bòłt” - burza mózgów – skojarzenie jak największej ilości wyrazów ze słowem łódź• Tworzenie z plasteliny Klabaternika• Klasowa wystawa “Kaszubskich duchów”
2	Remus i Królewianka	<ul style="list-style-type: none">• Aleksander Majkowski	<ul style="list-style-type: none">• Przedstawienie uczniom krótkiego zwiastunów filmu poklatkowego „Przygody Remusa”

		<p>„Życie i przygody Remusa”</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.youtube.com/watch?v=8XfO_N6A7wQ • Opis Remusa 	<ul style="list-style-type: none"> • Krótkie zapoznanie uczniów z historią Remusa i jego Królewianką • Odczytanie uczniom opisu Remusa. • Malowanie ilustracji do opisu.
2	Zapôdli zómk w kaszubskiej legendzie	<ul style="list-style-type: none"> • Janusz Mamelski „Zapadli zómk” <p>Na następną lekcję uczniowie przynoszą : kolorowe koraliki i sznureczki.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wyjaśnienie uczniom słowa „legenda” • Odczytanie kaszubskiej legendy. • Rozmowy na jej temat. • Miława i Jaromir - moi bohaterzy legendy – krótki opis głównych postaci z wykorzystaniem słów: dwòje, miłowèlë sã, pastórk, dzéwczã, • Zapis do zeszytu.
1	Jantar w kaszubskiej legendzie	<ul style="list-style-type: none"> • Janusz Mamelski „Jantar” 	<ul style="list-style-type: none"> • Odczytanie legendy • Przypomnienie znaczenia słowa JANTAR. Zapisanie definicji do zeszytu. • Praca manualna „Co mògã zrobic z Jantara”- nawlekanie na sznureczek kolorowych koralików. Stworzenie koralu bądź bransoletki.

Liczba lekcji: 7

Dzél VII „Lubiã kaszëbską òjcëznã”

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania
2	Herb, flaga, Gryf. Przypominamy sobie wiadomości o Kaszubskich symbolach.	<ul style="list-style-type: none"> • Ilustracje przedstawiające herb, flagę i Gryfa Kaszub • Informacje dotyczące symboli • wybrana legenda o Gryfie 	<ul style="list-style-type: none"> • Utrwalenie kolorów związanych z symbolami Kaszub. • Przypomnienie uczniom historii związanych z symbolami. • Wspólne rozmowy na temat legend związanych z Gryfem. • Odczytanie wybranej legendy.

		<ul style="list-style-type: none"> • Pocięte kawałki kolorowanki Gryfa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Układanie elementów kolorowanki Gryfa. • Kolorowanie ułożonych puzzli
2	Nasza wiara, nasza mowa nigdy nie zaginie.	<ul style="list-style-type: none"> • Zadanie z lukami – tekst hymnu – dwie zwrotki • https://www.youtube.com/watch?v=WzwG27s7ezw • A. Labuda - „Chto.....” 	<ul style="list-style-type: none"> • Odczytanie utworu A. Labudy „Chto...”. Rozmowy na jego temat. • Wysłuchanie hymnu kaszubskiego. • Zapisanie w zeszycie tytułu, autora słów i muzyki. • Wypełnianie kart pracy- tekst hymnu z lukami. • Nauka dwóch zwrotek na pamięć.
3	Idziemy pomóc nieść krzyż Panu Jezusowi.	<ul style="list-style-type: none"> • Drogi krzyżowe po kaszubsku. <p>Na następną lekcję dzieci przynoszą: kolorową krepę, długą wykałaczkę, cekiny, mocny klej, kolorowe wstążeczki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przypomnienie uczniom tradycji związanych z Wielkim Postem na Kaszubach. • Rozdanie uczniom tekstu drogi krzyżowej po kaszubsku. • Nauka tekstów • Przygotowanie drogi krzyżowej dla pozostałych uczniów szkoły.
2	Moja wielkanocna palma.	<ul style="list-style-type: none"> • Informacje dotyczące „Jastrów” na Kaszubach • Materiały potrzebne do wykonania palmy wielkanocnej 	<ul style="list-style-type: none"> • Przypomnienie uczniom obrzędów związanych z Niedzielą Zmartwychwstania Pańskiego i lanym poniedziałkiem w tym tworzenia palm wielkanocnych na Niedzielę Palmową. • Zwyczaj tworzenia palm wielkanocnych na Kaszubach • „Palma wielkanocna” - projekt techniczny. Wykonanie palmy wielkanocnej z przyniesionych materiałów.

Liczba lekcji: 9

Dzél VIII „Lubiã slëchac jak Kaszëbi grają”

Liczba	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania
--------	-------	--------------------	-----------------------

godzin			
2	Poznajemy kaszubskie instrumenty: bazuna	<ul style="list-style-type: none"> • Ilustracje oraz napisy przedstawiające kaszubskie instrumenty: bazuna, diabelskie skrzypce, burczybas • Napis: Bazuna • https://www.youtube.com/watch?v=Kqb_wTECblo <p>Na następną lekcję dzieci przynoszą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - małe pudełko - może być po zapalkach, welenkę, kawałek kartonu, metalowe kapsle z dziurkami, kawałek deseczki. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oglądanie ilustracji przedstawiających kaszubskie instrumenty. • Próba odgadnięcia jaki instrument ma jaką nazwę. Połączenie nazw z ilustracjami. • Zapoznanie dzieci z obrazem graficznym słowa Bazuna oraz filmem przedstawiającym ten instrument. • Wspólne ustalanie definicji bazuny. Zapisanie do zeszytu. • Podział dzieci na dwie grupy. Każda z nich tworzy krzyżówkę gdzie głównym hasłem będzie wyraz BAZUNA.
2	Poznajemy kaszubskie instrumenty: diabelskie skrzypce	<ul style="list-style-type: none"> • Ilustracja: diabelskich skrzypiec • małe pudełko - może być po zapalkach, welenkę, kawałek kartonu, metalowe kapsle z dziurkami, kawałek deseczki • https://www.youtube.com/watch?v=wZglHZ_y6tk 	<ul style="list-style-type: none"> • Oglądanie filmu związanego z kaszubskimi skrzypcami • Rozmowa na jego temat. Zapisanie w zeszycie hasła diôbelsczé skrzëpice. • Namalowanie ilustracji do hasła. • Stworzenie diabelskich skrzypiec z przyniesionych materiałów.
2	Poznajemy kaszubskie instrumenty: bürczybas	<ul style="list-style-type: none"> • Ilustracja burczybasu • informacje na temat instrumentu -zbiory prywatne nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> • Odsłuchanie fragmentu odgłosu. • Próba odpowiedzi na pytanie „Co wa ùczëlë?” • Przedstawienie informacji na temat instrumentu. • Wypełnianie konturów instrumentu.

		<ul style="list-style-type: none"> • Napis bùrczibas • kontur burczybasa • plastelina • https://www.youtube.com/watch?v=Nk9BL1EEGxQ – fragment z odgłosem 	<ul style="list-style-type: none"> • Podpisanie wykonanej pracy nazwą instrumentu.
3	Bawimy się śpiewając kaszubskie nuty	<ul style="list-style-type: none"> • Plansza z kaszubskimi nutami • Napis Kaszëbsczé nótë • https://www.youtube.com/watch?v=4CVNx_9IRZ4 	<ul style="list-style-type: none"> • Przypomnienie uczniom kaszubskich nut. • Utrwalenie pisowni é. Przypomnienie reguł gramatycznych. • Wspólna nauka kaszubskich nut • Próby śpiewania całego utworu samodzielnie oraz z podkładem. • Zaprezentowanie swoich umiejętności uczniom z innych klas.

Liczba lekcji: 9

Dzél IX „Lubiã Kaszëbską Matińkã”

Liczba godzin	Temat	Środki dydaktyczne	Zagadnienia/działania
2	Wyruszamy w podróż do Matki Boskiej Królowej Kaszub	<ul style="list-style-type: none"> • Mapa Kaszub • Janusz Mamelski „Swiõnowskò sztatura” • https://www.youtube.com/watch?v=STqPhOrhWTg • słowa do gry w BINGO np. Swiõnowò, sztatura, òbròzk, mùlk, Mirochòwò, swiãtojańskù, młodi, 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyszukiwanie na mapie miejscowości Sianowo. • Odczytanie legendy • Rozmowa na jej temat. Wyjaśnienie niezrozumiałych słów. • Oglądanie filmu o Matce Boskiej Sianowskiej. Rozmowy na temat zwyczaju pielgrzymowania do Sanktuarium. • Przedstawienie zasad gry BINGO. • Stworzenie planszy z dwunastoma polami. Zapisanie wyrazów. Wspólna gra.

		zakòchóny, kaplëczka, wieczór, paproc, figùrka.	
2	Wyruszamy w podróż do Wejherowskiej Pani	<ul style="list-style-type: none"> • Mapa Kaszub • Janusz Mamelski „Wejrowò” • https://www.youtube.com/watch?v=9QiUDRiqNlo – wybrane fragmenty • słowa do gry w Bingo: Wejrowò, Biòłò, kòscòł, Jakùb, zómk, Wejer, slub, Batori, wòjskò, ratënk, żòłniërz, nòdzeja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyszukiwanie na mapie miejscowości Wejherowo. • Odczytanie legendy. Rozmowy na jej temat. Tłumaczenie niezrozumiałych słów. • Oglądanie relacji pielgrzymki w Wejherowie. Zwrócenie uwagi na kłanianie się obrazów. • Bingo - stworzenie planszy z dwunastoma polami. Zapisanie wyrazów. Wspólna gra.
2	Wyruszamy w podróż do Matki Boskiej Królowej Rodzin	<ul style="list-style-type: none"> • Mapa Kaszub • http://www.sanktuarium.pl/ • biuletyn informacyjny dotyczący Kościerzyny i okolic. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyszukiwanie na mapie miejscowości Kościerzyna. • Oglądanie strony internetowej o sanktuarium. Przedstawienie historii - wybrane fragmenty. • Co ciekawégò mòżna òbaczëc w Kòscérznie? - praca z biuletynem informacyjnym. Wyszukiwanie najważniejszych zabytkowych miejsc Kościerzyny i okolicy. • Co nòbarzi mie sã widzy w Kòscérznie? - praca plastyczna • omówienie prac
2	Wyruszamy w podróż do Matki Bożej Królowej Morza	<ul style="list-style-type: none"> • Mapa Kaszub • https://www.youtube.com/results?search_query=Matka+Boska+Swarzewska • Arkusz papieru 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyszukiwanie na mapie miejscowości Swarzewo. • Wysłuchanie pieśni o Matce Boskiej Swarzewskiej. • Podział dzieci na dwie grupy. Stworzenie mapy „Sanktuariów na Kaszubach”.
1	Moja codzienna modlitwa czyli jakie kaszubskie modlitwy już znam	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwy: Òjcze Nasz, Zdrowas Mario, Pòd Twòjã òbronã 	<ul style="list-style-type: none"> • Odczytanie modlitw. • Nauka modlitwy „Òjcze nasz”

Liczba lekcji : 9

Dzél X „Lubiã sedzec nad wòdã”

Liczba godzin	Temat	Material	Zagadnienia/działania
2	Bo nad wodã fajnie jest czyli jakie zwierzãtkã mogã tam zobaczyc.	<p>Lekcje można zorganizować w klasie jak i podczas spaceru do najbliższego zbiornika wodnego.</p> <ul style="list-style-type: none"> Stanisław Janke „Skòczk” Słownik „Wanoga z dëchama” Rebusy dla każdego ucznia: mrówka, gòwniòcz, katór, bòber, kaczka, trus <p>Na następnã lekcje dzieci przynoszą: kartkã papieru z blok technicznego – białã i żółtã, rolkã po papierze.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Odczytanie utworu. Dze mòzna spòtkac skòczka? - nawiązanie do tematu. Chto lubi chòdzec nad wòdã?- rozmowa na zadany temat. Odszukanie w słowniku odpowiednich haseł potrzebnych na dzisiejszã lekcje. Zapoznanie się z nimi. Rozwiązywanie rebusów. Podział dzieci na dwie grupy. Zadaniem dzieci jest stworzenie rebusów do haseł: żòba, jéz, mrowiszcz.
2	Bo nad wodã fajnie jest czyli jakie roślinki mogã tam zaobserwować.	<p>Lekcje można zorganizować w klasie jak i podczas spaceru do najbliższego zbiornika wodnego.</p> <ul style="list-style-type: none"> Słownik „Wanoga z dëchama”. Stanisław Janke „Marzëbiònka” - utwór dla każdego ucznia Pomorskie ABC przestrzeni – 	<ul style="list-style-type: none"> Odszukanie w słownikach haseł dotyczących tematu. Zwrócenie uwagi na dbanie o rośliny pod ochronã. Zapisanie ich w zeszytcie oraz stworzenie ilustracji. Cichy odczyt utworu. Zaznaczenie w tekście kaszubskich liter. Rozmowy na jego temat. Stworzenie Marzëbiònki z tabliczkã DO ÙZDRZENIÒ

		<p>słownik ilustrowanym</p> <ul style="list-style-type: none"> • kartka papieru z blok technicznego – biała i żółta, rolka po papierze 	
1	Bo nad wodą fajnie jest czyli jak mogę spędzić wolny czas.	Lekcja w terenie.	<ul style="list-style-type: none"> • Utrwalenie poznanych zabaw kaszubskich.
1	Wakacji nadszedł czas czyli czego nauczyłem się o Kaszubach.	Organizacja pikniku kaszubskiego.	<ul style="list-style-type: none"> • „Moje przemyślenia na temat kaszubszczyzny” - rozmowa na zadany temat.

Liczba lekcji: 6

Klasa III: liczba godzin 85